

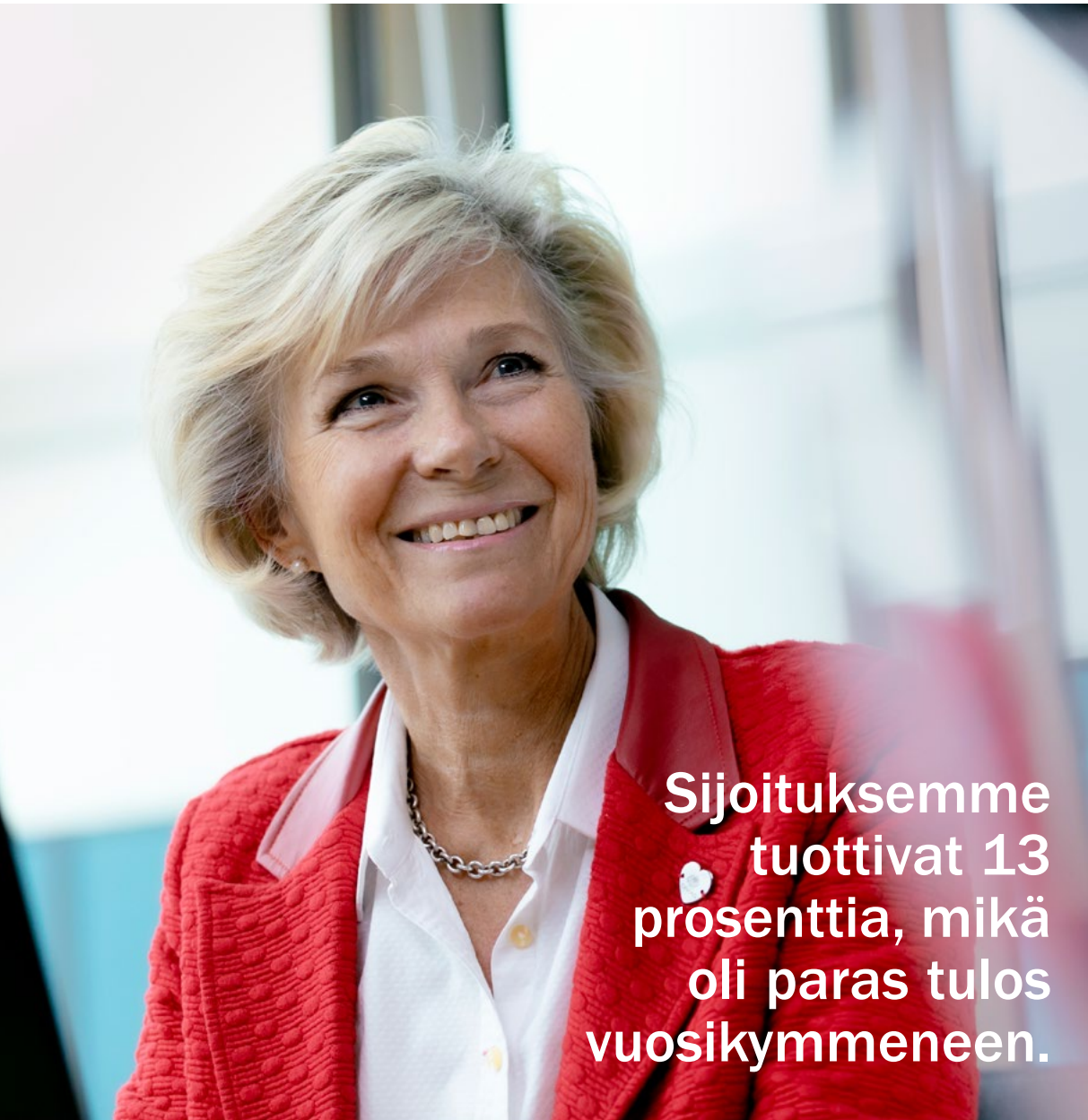
VUOSI JA VASTUU 2019

Me huolehdimme siitä,
että asiakkaamme saavat
ansaitsemansa eläkkeet.
Koemme tekevämme
vastuullista työtä ja
haluamme tehdä
sitä kestäväällä tavalla.

ELON VUOSI JA VASTUU 2019 Tässä raportissa kerromme olennaisimmat tapahtumat
Elon toiminnasta ja vastuullisuustyöstä vuonna 2019. Julkaisemme erillisinä raporteina
hallituksen toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen sekä selvityksen hallinto- ja
ohjausjärjestelmästä.

Elon vuosi ja vastuu 2019	3	Ilmastonmuutokseen liittyvät riskit ja mahdollisuudet TCFD:n mukaisesti	29
Toimitusjohtajan katsaus	3		
Vuosi 2019 lukuina	6		
Vastuullisuus Elossa	7	Vastuu asiakkaista	36
Elo ja yhteiskunta	11	Tukena asiakkaidemme arjessa.....	36
Verojalanjälki	13	Asiakkaidemme tarpeet huomioivaa rahoitusta	40
		Tietoon ja tarpeeseen perustuvalla yhteistyöllä vahvempaa työkykyä	41
Vastuullinen sijoittaminen	15	Huolehdimme nykyisistä ja tulevista eläkeläisistä ...	44
Vastuullisuus on Elon sijoitustoiminnan kantava periaate	17	Kuntoutus antaa uuden mahdollisuuden työelämässä	46
Ohjausryhmät kehittävät ja koordinoivat vastuullista sijoittamista	19		
Vastuullisen sijoittamisen strategiaa toteutetaan viiden osa-alueen kautta	20	Vastuuta henkilöstöstä	49
Riskienhallinta osana vastuullista sijoittamista	25		
Kiinteistösektorilla tärkeä rooli päästöjen vähentämisessä	26	Vastuulliset toimintatavat	56
		Compliance-toiminta hyvien toimintatapojen takana	56
		Tietosuojan ja tietoturvan merkitys kasvussa	57
		Vastuullisuusmittarit.....	58
		Yhteystiedot.....	61

Sijoituksemme
tuottivat 13
prosenttia, mikä
oli paras tulos
vuosikymmeneen.

Toimitusjohtajan katsaus

Vastuullista työtä kestävästi ja asiakkaita kuunnellen

Vuosi 2019 oli Elon historian paras sijoitusvuosi. Erinomaiset tuotot perustuivat onnistuneisiin valintoihin eri omaisuusluokkien välillä. Sijoitukset tuottivat 13 prosenttia ja niiden arvo nousi vuoden lopussa yli 25 miljardiin euroon. Vakavaraisuutemme vahvistuminen luo pohjaa työeläkejärjestelmän rahoituksen kestävyydelle sekä talouden tuleviin haasteisiin.

Uudistimme Elon strategian perusteellisesti vuonna 2019, ensimmäisen kerran yhtiön perustamisen jälkeen. Vuosille 2020–2022 vahvistettu strategiamme pohjautuu toiminta-ajatukseemme, jonka mukaan olemme vastuullisesti asiakkaan eläkeasialla. Tämän tehtävän toteuttamisen mahdollistavat elolaisten vahva asiantuntemus, yhtiön vakavaraisuus ja toiminnan tehokkuus, joita kehitämme jatkuvasti.

Osana strategiatyötä analysoimme sitä, miten toimintaympäristömme ja asiakkaidemme odotukset muuttuvat. Kiteytimme visioksemme olla vaivattomin ja vakuuttavin – intohimoisesti arjessasi. Strategiset teemamme ovat **vastuullisesti kilpailukykyinen, asiakaskokemus kilpailueduksi ja uudistuva osaaminen**, jotka koskettavat kaikkia elolaisia, niin asiakas- kuin sijoitusliiketoimintaamme.

Kehitämme prosessejamme jatkuvasti vahvojen sijoitustuottojen ja asiakkaidemme luottamuksen varmistamiseksi. Sijoitusliiketoiminnassa olemme saaneet hyviä kokemuksia prosessien kehittämisestä ja sijoitussuunnitelman rakentamisesta avoimuuden ja osallistamisen periaatteella.

Haluamme tarjota asiakkaillemme mahdollisuuden valita, miten asioida kanssamme. Rakennamme yritysten, yrittäjien ja eläkkeensaajien muuttuviin tarpeisiin ja asiointitutumuksiin vastaavia palveluja, palvelemme monikanavaisesti ja viestimme selkeäkielisesti. Panostuksemme digitalisaatioon asiakaskokemuksen kehittämisessä sekä henkilökohtaisen palvelun kehitystyö ovat yhdessä tuottaneet hyvää tulosta. Tulokset näkyvät hyvänä asiakastytyväisyytenä niin eläke- kuin vakuutusasioinnissa. Elon vakuutuspalveluiden puhelinpalvelu voitti toukokuussa toistamiseen Asiakkaan Ääni -kilpailun.

Elon asiakkaat ovat saaneet eläkepäätökset nopeammin kuin muiden työeläkeyhtiöiden asiakkaat jo vuosien ajan. Vuonna 2019 annoimme eläkepäätökset keskimäärin noin 25 prosenttia muiden työeläkeyhtiöiden keskiarvoa nopeammin. Vuoden alussa käyttöön otettu tulorekisteri nopeutti vanhuuseläkepäätöksiä entisestään. Tulorekisterin käyttöönotto merkitsi suurta muutosta niin asiakkaidemme kuin Elon toimintatapoihin, mutta hyvällä valmistautumisella onnistuimme pitämään palveluajat ja asiakastytyväisyyden hyvällä tasolla myös tulorekisterin käyttöönottovaiheessa.

Elon antamien työkyvyttömyyseläkepäätösten määrä kasvoi 5 prosenttia ja mielenterveysyistä johtuvien työkyvyttömyyseläkkeiden määrä peräti 10 prosenttia vuodesta

2018. Mielenterveyden sairaudet olivat uusien työkyvyttömyyseläkkeiden yleisin syy ensimmäistä kertaa. Huolestuttavaa on se, että mielenterveysyistä johtuvien hakemusten määrä on kasvanut erityisesti alle 35-vuotiailla.

Tilanne on uusi, joten historiasta on vaikea löytää selitystä mielenterveysyistä johtuvien työkykyongelmien lisääntymiselle. Tarvitsemme tutkimustietoa ja eri toimijoiden yhteistyötä työkyvyttömyysriskien ennaltaehkäisemiseen ja työkyvyn tukemiseen. Tarvitsemme myös tehok-

” Tavoittemme on olla vaivattomin ja vakuuttavin – intohimoisesti arjessasi.

kaampia ja nopeampia hoitoketjuja, kun työkyky horjuu, jotta mahdollisimman moni pysyy työelämässä työkyvyttömyyseläkkeen sijaan. Yhteiskuntamme ja eläkejärjestelmämme tulevaisuuden näkökulmasta on olennaisen tärkeää huolehtia niin nykyisten kuin tulevien työntekijöiden ja yrittäjien työkyvystä.

Pitkät ja ehjät työurat ovat niin yksilön kuin yhteiskunnan etu. Me Elossa tuemme asiakkaitamme työkykyhaasteissa ja työurien pidentämisessä tarjoamalla palveluja työkyvyttömyysriskinhallintaan ja työeläkekuntoutukseen. Vuoden 2019 aikana uudistimme kuntoutuksen palvelutuottajaprosessin, jotta asiakkaamme saavat laadukasta ja yhdenmukaista palvelua kuntoutusasioissa. Kehitimme myös työkykyriskien kartoittamiseen ja työkykyjoh-

tamisen palveluiden vaikuttavuuden seurantaan liittyviä työkaluja.

Erinomainen asiakaskokemus ja laadukkaat prosessit voivat onnistua vain osaavan henkilöstön voimin. Avainasemassa vastuullisen toimintamme kehittämisessä onkin hyvinvoiva henkilöstö. Vuosittain tehtävän henkilöstötutkimuksemme mukaan hyvä kehitys jatkui jo kuudetta kertaa peräkkäin. Koko tutkimusta kuvaava PeoplePower-indeksi oli 72,8, jonka myötä saimme Suomen Innostavimmat

Työpaikat -tunnustuksen. Olemme ylpeitä siitä, kuinka intohimoisella otteella elolaiset kehittävät omaa työtään tavoitteidemme saavuttamiseksi.

Kiitän lämpimästi kaikkia asiakkaitamme luottamuksesta ja henkilöstöämme erinomaisesta työstä yhteisen tulevaisuutemme rakentamisessa.

Satu Huber

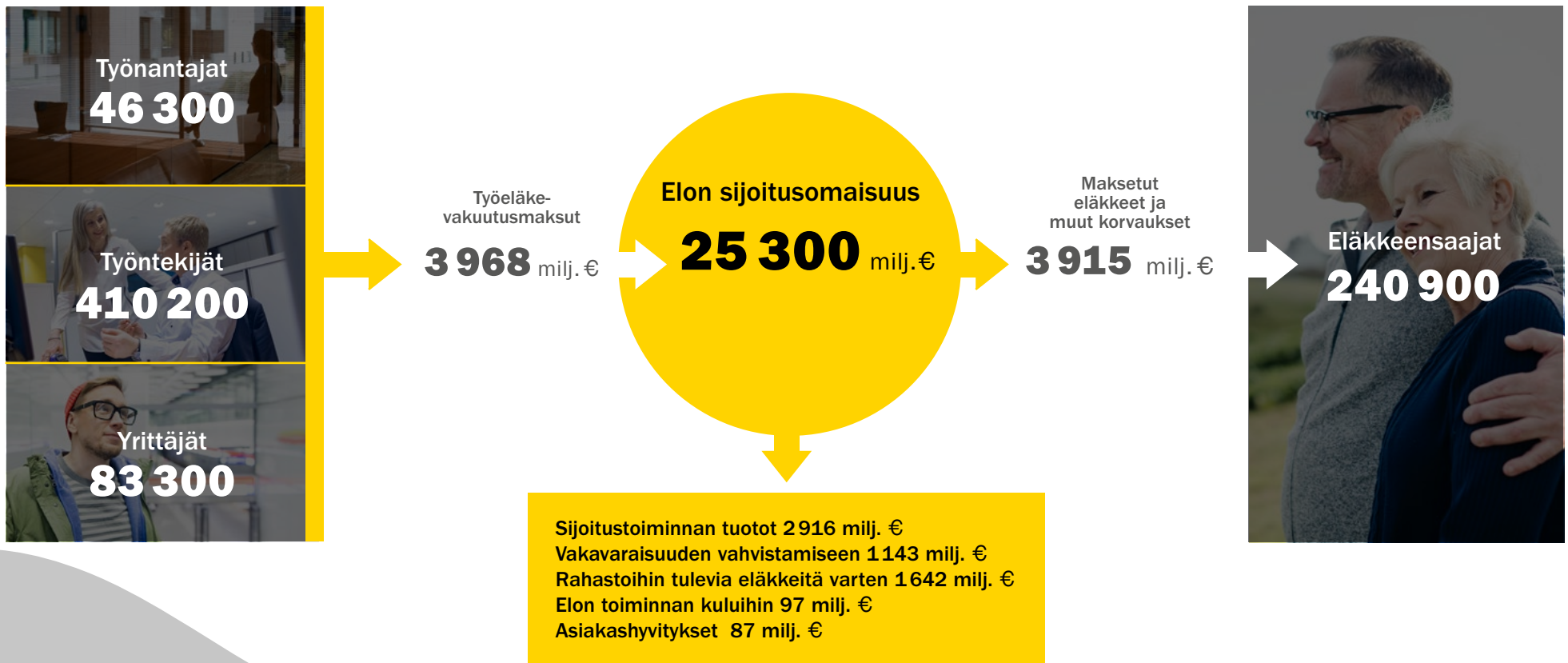
Toimitusjohtaja

Kokonaiskuva Elon toiminnasta 2019

Vakuutamme Elostä työeläkevakuutuksen ottaneiden asiakasyritysten työntekijät sekä yrittäjät.

Huolehdimme tulevien eläkkeiden maksusta sijoittamalla eläkevarat tuottavasti ja turvaavasti.

Työeläke turvaa toimeentulon työntekijän tai yrittäjän jäädessä eläkkeelle. Maksamme eläkkeet eläkkeensaajille oikein ja ajallaan.

Elo 2019

Tiivistelmä tunnusluvuista		31.12.2019	31.12.2018
Yhtiön koko	Vakuutusmaksutulo, milj. euroa	3 968,5	3 639,8
	Maksetut eläkkeet ja muut korvaukset, milj. euroa ¹⁾	3 915,3	3 634,6
	Vastuuelka, milj.euroa	21 876,6	20 431,7
	Eläkevarat, milj. euroa ²⁾	25 886,0	23 017,9
	TyEL-palkkasumma, milj. euroa	14 326,7	13 312,7
	YEL-työtulosumma, milj. euroa	1 767,0	1 783,7
	TyEL-vakuutuksia	46 300	45 800
	TyEL-vakuutettuja	410 200	440 200
	YEL-vakuutuksia	83 300	83 700
	Eläkkeensaajia	240 900	237 900
	Henkilöstö (keskimääräinen henkilötyöpanos)	487	466
Tulos	Hoitokustannustulos, milj. euroa	35,2	31,8
	Liikekulut % hoitokustannustulosta	73,4 %	74,9 %
	Siirto asiakashyvityksiin, milj. euroa	86,9	71,9
	Siirto asiakashyvityksiin (%) TyEL-palkkasummasta	0,61 %	0,54 %
	Vakavaraisuuspääoma, milj. euroa	5 081,8	3 935,1
	suhteessa vakavaraisuusrajaan	1,6	1,6
	Eläkevarat, % vastuuelasta	124,4 %	120,6 %
	Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin, milj. euroa	2 915,7	-331,9
	Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle, %	13,0 %	-1,4 %

¹⁾ Tuloslaskelman maksetut korvaukset ilman korvaustoiminnan ja työkyvyn ylläpitotoiminnan hoitokuluja

²⁾ Vastuuelka + vakavaraisuuspääoma

13,0 %

sijoitusten kokonaistuotto

25,3

sijoitusomaisuus, mrd. euroa

3 915

maksetut eläkkeet ja
muut korvaukset, milj. euroa

Asiakkaidemme
arjessa mukana
elämän ja
yrittämisen
käänteissä

Vastuullisuus Elossa

Vastuullisuus sisältyy Elon perustehtävään. Me huolehdimme siitä, että asiakkaat saavat ansaitsemansa eläkkeet. Vaikutamme yhteiskuntaan ja asiakkaidemme arkeen hoitamalla oman lakisääteisen työeläketurvan toimeenpanotehtävämme tehokkaasti ja huolehtimalla asiakkaistamme asiakaskokemusta kehittäen.

Me olemme osaltamme luomassa edellytyksiä sille, että ihmiset pysyvät muuttuvassa maailmassa mukana työelämässä. Työeläkeyhtiön keinoina tähän ovat muun muassa työkyvyttömyysriskinhallinta ja työeläkekuntoutus. Pitkät ja ehjät työurat ovat niin yksilön kuin yhteiskunnankin etu.

Vastuullinen sijoitustoimintamme turvaa eläkkeet ja luo pohjaa kestäväälle tulevaisuudelle yli sukupolvien.

Tässä vuosi- ja vastuuraportissa kerromme Elon toiminnasta ja vastuullisuuden kehittämisestä vuonna 2019.

Olellaiset teemat yritys vastuussa

Perustehtävämme eli työeläketurvasta ja työeläkevarallisuudesta huolehtiminen sekä vastuullinen sijoittaminen ovat sidosryhmäkyselyissä aiemmin nousseet selvästi tärkeimmiksi ja olellisimmiksi asioiksi yritys vastuussa. Myös henkilöstöön liittyviä teemoja on pidetty tärkeinä. Ilmastonmuutos ja siihen liittyvät asiat ovat olleet viime vuosina aiempaa vahvemmin esillä yhteiskunnallisessa keskustelussa ja ne kiinnostavat yhä enemmän myös eri sidosryhmiämme. **(GRI 103-1)**

Vastuullisuus Elon strategiassa

Elon hallitus hyväksyi loppuvuodesta 2019 Elon strategian vuoteen 2022 asti. Strategiamme lähtee perustehtävästämme. Toiminta-ajatuksemme on: "Vastuullisesti asiakkaan eläkeasialla" ja visionamme on: "Vaivattomin ja vakuuttavin – intohimoisesti arjessasi."

Hajautetussa työeläkejärjestelmässä olemassaolomme oikeutuksena on, että kehitämme jatkuvasti asiantuntemustamme, vakavaraisuuttamme ja toimintamme tehokkuutta. Vastuullisuus on sisäänrakennettu tekemiseemme ja se liittyy kaikkiin strategisiin teemoihimme: kilpailukykyyn, asiakaskokemukseen ja uudistuvaan osaamiseen. Strategiatyön yhteydessä analysoimme toimintaympäristöämme, josta vastuullisuuden näkökulmasta olennaisia muutostekijöitä olivat ilmastonmuutos, työelämän murros, asiakastarpeiden muutos ja yhteiskunnan digitalisoituminen. Näiden pohjalta lähdemme luomaan uutta yritys vastuuhjelmaamme vuonna 2020. Ohjelman valmistelu aloitettiin vuonna 2019.

Yhteiskunnan ja toimintaympäristömme muutos on jatkuvaa, joten myös odotukset toimintamme vastuullisuutta kohtaan kehittyvät. Olemme valmiita tarkistamaan toimintatapojamme ja tavoitteitamme, kun toimintaympäristömme ja sidosryhmiemme odotukset muuttuvat. Selvää kuitenkin on, että tuottavuuden, tehokkuuden ja taloudellisen turvan lisäksi me Elossa haluamme luoda yhdenvertaista ja kestävää työelämää sekä antaa oman panoksemme kestäväen yhteiskunnan rakentamiseen.

” Haluamme tehdä vastuullista työtä kestävästi ja asiakkaitamme kuunnellen.

ELON VASTUULLISUUDEN PAINOPISTEET

Eläketurvasta huolehtiminen

- Hoidamme asiakassuhteitamme vastuullisesti ja luomme edellytyksiä kestäväälle työelämälle.
- Sijoitamme työeläkevarat tuottavasti, turvaavasti ja vastuullisesti.
- Huolehdimme henkilöstön työhyvinvoinnista ja osaamisen kehittämisestä sekä edistämme yhdenvertaisuutta.
- Otamme huomioon ympäristö- ja ilmastovaikutukset.

Viestintämme ja vaikuttamisemme on aktiivista. Hallintomme on hyvää ja läpinäkyvää.

(GRI 103-1)

Vastuullisuuden organisointi Elossa

Elossa yritysvastuu sisältyy päivittäiseen liiketoimintaan. Yritysvastuuraportointia koordinoivat talous- ja viestintäyksiköt. Raportoinnin tukena toimii Elon eri liiketoiminta-alueiden asiantuntijoista koostuva verkosto, jonka jäsenet ovat mukana yritys vastuulinformaation keräämisessä sekä ovat omalta osaltaan luomassa vastuullista kulttuuria Elossa. Yritysvastuunäkökulmat otetaan huomioon pitkäjänteisessä kehittämisessä.

Elon taloudellinen vuosiraportointi koostuu vuosi- ja vastuuraportista, toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksestä, muusta kuin taloudellisesta tiedosta annettavasta selvityksestä sekä erillisestä selvityksestä hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä. Vuosi- ja vastuuraportin hyväksyy Elon hallitus osana yhtiön muuta taloudellista vuosiraportointia. **(GRI 102-32)**

Vastuullisen sijoittamisen ohjausryhmä kehittää vastuullista sijoittamista, raportointia, jakaa informaatiota omaisuusluokkien välillä ja varmistaa sijoitusorganisaatiossa yhteiset toimintatavat. Vastuullisen sijoittamisen periaatteiden ja käytäntöjen soveltamisesta vastaa jokainen sijoitusorganisaation työntekijä päivittäisessä työssään.

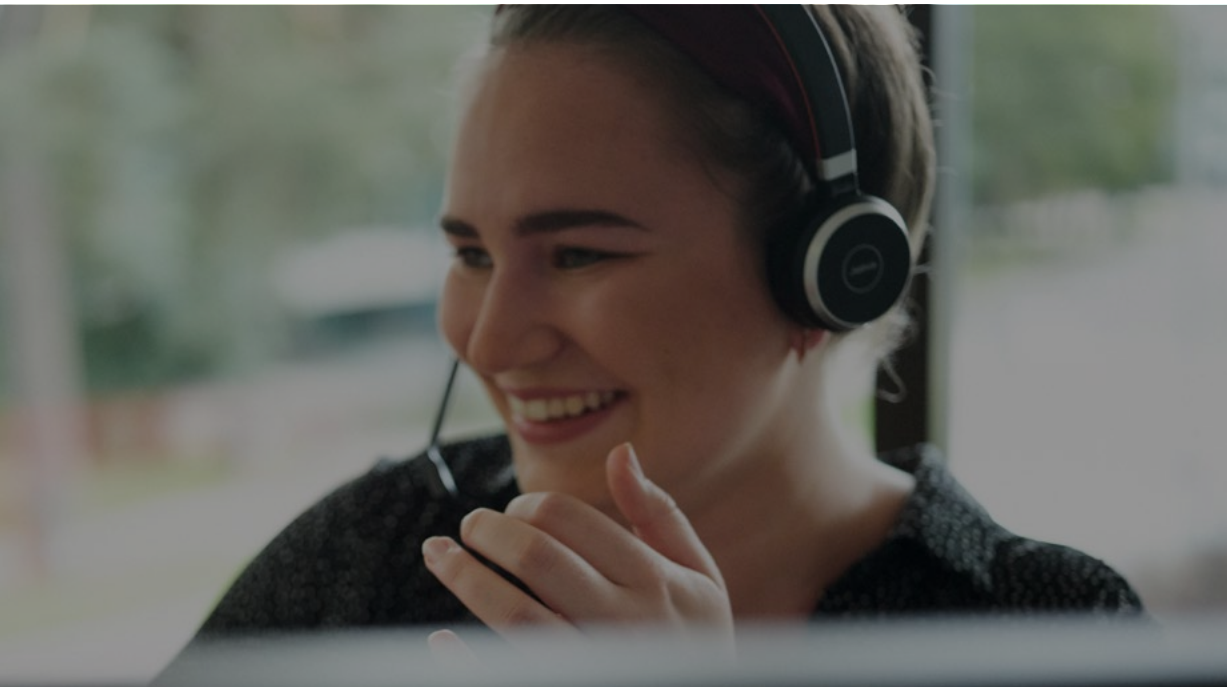
Raportoinnin periaatteet

Vastuullisuusraportoinnissa käytetään viitteellisesti Global Reporting Initiative (GRI) -viitekehystä nyt kolmatta kertaa. Elo tukee julkisesti TCFD:n (Task Force on Climate-related Financial Disclosures) ilmastoraportointisuositusta. Elon vastuuraportti vuoden 2019 osalta sisältää raportin ilmastonmuutokseen liittyvistä riskeistä ja mahdollisuuksista TCFD:n mukaisesti. Raportti sisältää arvion ilmastoasioiden huomioimisesta Elon hallinnossa, strategiassa ja riskienhallinnassa sekä ilmastoasioihin liittyvät tavoitteet ja mittarit. Raportoinnissa huomioidaan myös Finanssialan sijoitustoiminnan ilmastoindikaattorit.

Käytämme yritys vastuun osa-alueiden kehittämisestä kertoessamme Elon omia ja GRI-kehikon mukaisia mittareita kuvaamaan vastuullisuuden kehittymistä olennaisimmiksi nousseilta alueilta. Elon yritys vastuumittarit löytyvät tämän raportin lopusta sivulta 58.

Taloudelliset tunnusluvut ovat Elon tilinpäätöksestä saatuja lukuja, henkilöstötunnusluvut on saatu henkilöstötietojärjestelmästä ja muut tunnusluvut liiketoiminnan eri järjestelmistä.

Teemme yhteistyötä yleishyödyllisten toimijoiden kanssa osana yhteiskunnallista rooliamme. Näin edistämme muun muassa suomalaista yrittäjyyttä ja työllisyyttä sekä ehkäisemme syrjäytymistä.

Elo ja yhteiskunta

Työeläkeyhtiönä Elolla on keskeinen ja tärkeä rooli suomalaisessa yhteiskunnassa. Olemme luottamustehtävissä, kun hoidamme lakisääteistä eläkevakuuttamista osana sosiaaliturvaa.

Me kannamme Elossa suurta vastuuta huolehtimalla eläkevarallisuudesta, vakuuttamalla työntekijöitä ja yrittäjiä sekä huolehtimalla eläkkeistä. Palvelumme tukevat asiakasyrityksiämme ja edistämme osaltamme Suomen talouskasvua, työllisyyttä ja työelämän hyvinvointia. Vaikutamme toimintamme kautta niin yksilöihin kuin koko yhteiskuntaan.

Elossa on yhteiskunnallisesti merkittävää osaamista ja tietoa. Osaamista hyödynnetään ja kehitetään jatkuvasti tiiviissä vuorovaikutuksessa sidosryhmiemme kanssa.

Keskeisiä sidosryhmiämme ovat:

- asiakkaat
- työmarkkinajärjestöt
- yrittäjä- ja toimialajärjestöt
- viranomaiset
- työeläkealan yhteistyö- ja edunvalvontajärjestöt
- media.

Vuonna 2019 sidosryhmäyhteistyössä korostuneita teemoja olivat työeläkejärjestelmän periaatteet, työeläkealan kilpailu sekä julkisen ja yksityisen eläkejärjestelmän yhdistämiseen liittyvät näkökohdat.

Kuuntelemme asiakkaitamme jatkuvasti ja toiminnan tukena ovat yrittäjien, työnantajien, vakuutettujen sekä eläkeasiain neuvottelukunnat. Neuvottelukuntien keskeisenä roolina on kehittää Elo antamalla palautetta ja tuomalla asioita yhteiseen pohdintaan sekä keskustella ajankohtaisista teemoista.

Elolaiset osallistuvat laajasti työeläkealan yhteistyöhön ja kehittämiseen

Olemme asiantuntijoina mukana vaikuttamassa erilaisissa alan työryhmissä. Keskeisiä ovat erityisesti Työeläkevaikuttajat Telan, Finanssialan (FA) ja Eläketurvakeskuksen (ETK) hallinnot ja työryhmät. Asiantuntijuuteemme pohjaten annamme lausuntoja valmistelussa olevista asioista viranomaisille.

Työeläkealan työryhmät ovat osin pysyviä ja osin vaihtuvia. Työryhmiä muodostetaan säännöllisesti tärkeimmiksi todettujen ajankohtaisten asioiden kuten eläkejärjestelmien yhdistämisen ympärille. FA:n yritys vastuujasto toimi toisen täyden vuoden vuonna 2019. Vuonna 2019 valmisteltiin koko finanssialan yhteisiä vastuullisuuden toimintatapaperiaatteita.

Elo kantaa vastuuta finanssialan muutoksesta ja toimii aktiivisesti koko toimialan hyvinvoinnin, tuottavuuden ja kilpailukyyn varmistamisessa. Finanssialan työnantaja ja oppilaitoksia yhdistävän verkoston ja yhteistyön sekä alan työnantajakuvan rakentamisessa Elolla on iso rooli.

Sidosryhmiämme ovat myös kumppanimme, koulut ja oppilaitokset sekä media. Osa työtämme on median palvelu ja selkeä viestintä. Vuonna 2019 Elo näkyi mediassa muun muassa talouden, yrittäjien ja työntekijöiden eläkevakuuttamisen ja työelämän muutoksen asiantuntijana.

Yhdessä yhteiskunnan hyväksi

Teemme yhteistyötä yleishyödyllisten toimijoiden kanssa osana yhteiskunnallista rooliaamme. Näin edistämme muun muassa suomalaista yrittäjyyttä ja työllisyyttä sekä ehkäisemme syrjäytymistä.

Syyskuussa 2019 olimme viidettä kertaa Taloudenpuolustuskurssin yhteistyökumppanina. Helsingin Sanomien ja Aalto EE:n järjestämän tapahtuman teemana oli tällä kertaa työllisyyden parantaminen. Tavoitteena oli tarjota uusia näkökulmia, tietoa ja työkaluja päättäjille.

Vuonna 2019 olimme mukana muun muassa Entrepreneur of the Year -kilpailussa sekä Nuori Yrittäjyys -ohjelmassa. Tarjosimme mahdollisuuden kahdelle nuorelle osallistua Elon johtajien työn seurantaan Job shadow -tapahtumassa.

Lahjoitimme yleishyödyllisiin tarkoituksiin varattuja varoja yhteensä 15 000 euroa Psykiatrian Tutkimussäätiölle, Pelastakaa Lapsille, Helsingin Diakonissalaitokselle ja Vamlas – vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiölle. Elolaiset päättivät lahjoittaa osan henkilöstön joulumuistamiseen varatuista varoista Vennerin ruokakasseihin, joilla saatiin hankittua terveellinen ruokakassi valmistusohjeineen 100 perheelle, Invalidiliiton avustajakoirien hankintaan sekä Pelastakaa Lapset ry:lle opiskelu- ja harrastusmaksuihin.

Elon verojalanjälki

Veronmaksu on keskeinen osa yrityksen yhteiskunnallista roolia ja verojalanjälki kuvaa osaltaan toiminnan taloudellista vaikutusta yhteiskuntaan. Verojalanjälkemme kertoo veroista, joita maksamme eri toiminnoistamme. Verojalanjäljen raportointi on yrityksille vapaaehtoista ja vapaamuotoista, eikä sen laskemiseen ja esittämiseen ole olemassa vakiintunutta mallia. Elon verojalanjäljen raportointi perustuu yhtiön tilinpäätöstietoihin.

Verojalanjälkemme muodostuu oman toimintamme, vakuutus- ja sijoitustoimintamme sekä sijoituskohteistamme olevien yritysten veronmaksusta. Elo vaatii sijoituskohteiltaan paikallisen lainsäädännön sekä kansainvälisten verosopimusten noudattamista. Lisäksi korostamme omistajaohjauksessamme läpinäkyvyyttä ja avoimuutta sekä kannustamme yrityksiä raportoimaan veropolitiikastaan ja verojalanjäljestään. Sijoituskohteidemme analysoinnissa ja arvioinnissa selvitämme huolellisesti veroseuraukset osana vastuullista veronmaksua. Tämä on tärkeää myös sijoitusten nettotuottojen ennakoimisessa. Työeläkevarat tulee sijoittaa tuottavasti ja turvaavasti.

Yksityisalojen eläkejärjestelmän tuloverotuksen lähtökohtana Suomessa on moninkertaisen verotuksen välttäminen, jotta tulevaisuuden eläkkeet saadaan turvattua mahdollisimman hyvin työeläkerahastoja kartuttamalla. Toisaalta näin vähennetään myös paineita korottaa työeläkevakuutusmaksuja.

Eläkevakuutusmaksut ovat vähennyskelpoisia työntajien, palkansaajien ja yrittäjien tuloverotuksessa. Eläke-etuudet taas ovat saajalleen veronalaista tuloa, kun niitä aikanaan maksetaan. Keskeisin tehtävämme on eläkkeiden turvaaminen ja niiden maksaminen. Maksoimme vuonna 2019 veronalaisia eläkkeitä ja etuuksia yhteensä 3 403,7 miljoonaa euroa, joista tilitettiin yhteensä 673,0 miljoonaa euroa ennakonpidätyksiä eläkkeensaajien veroja varten.

Työeläkevakuutusyhtiöt ovat tuloverovelvollisia ja niiden verotettava elinkeinotoiminnan tulo lasketaan elinkeinoverolain mukaisesti. Elo saa tuloja asiakkaidensa maksamista työeläkevakuutusmaksuista ja sijoitustoiminnastaan. Suurimmalla osalla tuloista makse-

taan nykyisten eläkeläisten työeläkkeitä ja loput rahastoidaan tulevia eläkkeitä varten. Varauksen tulevia eläkevas-tuita varten työeläkevakuutusyhtiö voi verolainsäädännön mukaan tehdä omassa verotuksessaan.

Sijoitustoiminnastamme maksetut verot koostuvat muun muassa sijoitustuottojen maksajan kotivaltion perimistä lähdeveroista. Maksamme ulkomaille lähdeveroja esimerkiksi saamistamme osingoista Suomen solmimien veroso-pimusten määräysten mukaisesti. Lisäksi sijoitustoimin-tamme veroja ovat myös kiinteistöverot ja kiinteistösijoi-tusten omistajuuteen liittyvien kulujen ja sijoitustoiminnan liikekulujen vähennyskeltottomat välilliset verot.

Olemme merkittävä työllistäjä. Työnantajasuoritukset maksetuista palkoista ja palkkioista ovat osa Elon veroja-lanjälkeä. Vuonna 2019 Elon henkilöstön palkoista pidätet-tiin 11,3 miljoonaa euroa ennakonpidätyksiä.

Vakuutustoiminta on arvonlisäverotonta palvelua, eivätkä työeläkevakuutusyhtiöt näin ollen ole arvonlisäverovelvol-lisia. Tämä tarkoittaa, että liikekuluihin ja hankintoihimme sisältyvät arvonlisäverot eivät ole Elolle vähennyskelpoisia. Maksoimme vuonna 2019 arvonlisäveroa omista hankin-noistamme 5,3 miljoonaa euroa.

” Korostamme omistajaohjauksessamme muun muassa läpinäkyvyyttä ja avoimuutta sekä kannustamme yrityksiä kertomaan verojalanjäljestään.

Muun liiketoiminnan verotus

Milj. €	Veron perusta	Maksetut verot
Henkilöstön palkat	37,0	11,3
Muut liikekulut	82,1	5,3
Maksetut eläkkeet	3 403,7	673,0

(GRI 201-1)

Sijoitustoiminnan verotus

Milj. €	Nettotuotto ennen veroja	Maksetut verot	Saadut palautukset	Nettotuotto verojen jälkeen	Verot yhteensä
Korkotuotot	152,2			152,2	
Osinkotuotot	482,6	-15,5	6,0	473,1	-9,5
Kiinteistöjen tuotot ja kulut	71,8	-1,1		70,7	-1,1
Muut sijoitustuotot ja -kulut	-200	-2,2		-202,2	-2,2
Arvonmuutokset kirjanpidossa	1 004,9			1 004,9	
Arvostuserojen muutos	1 416,9			1 416,9	
Sijoitustuotot yhteensä	2 928,5	-18,8	6,0	2 915,7 ¹⁾	-12,8

¹⁾ Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin

Sijoitamme
työeläkevarat
tuottavasti,
turvaavasti ja
vastuullisesti.

Elon sijoitustoiminnan strategiana on pyrkiä saavuttamaan hyvä, kestävä ja riittävä sijoitustuotto valitulla strategisella allokaatiolla ja onnistumalla omaisuuslajien valinnassa.

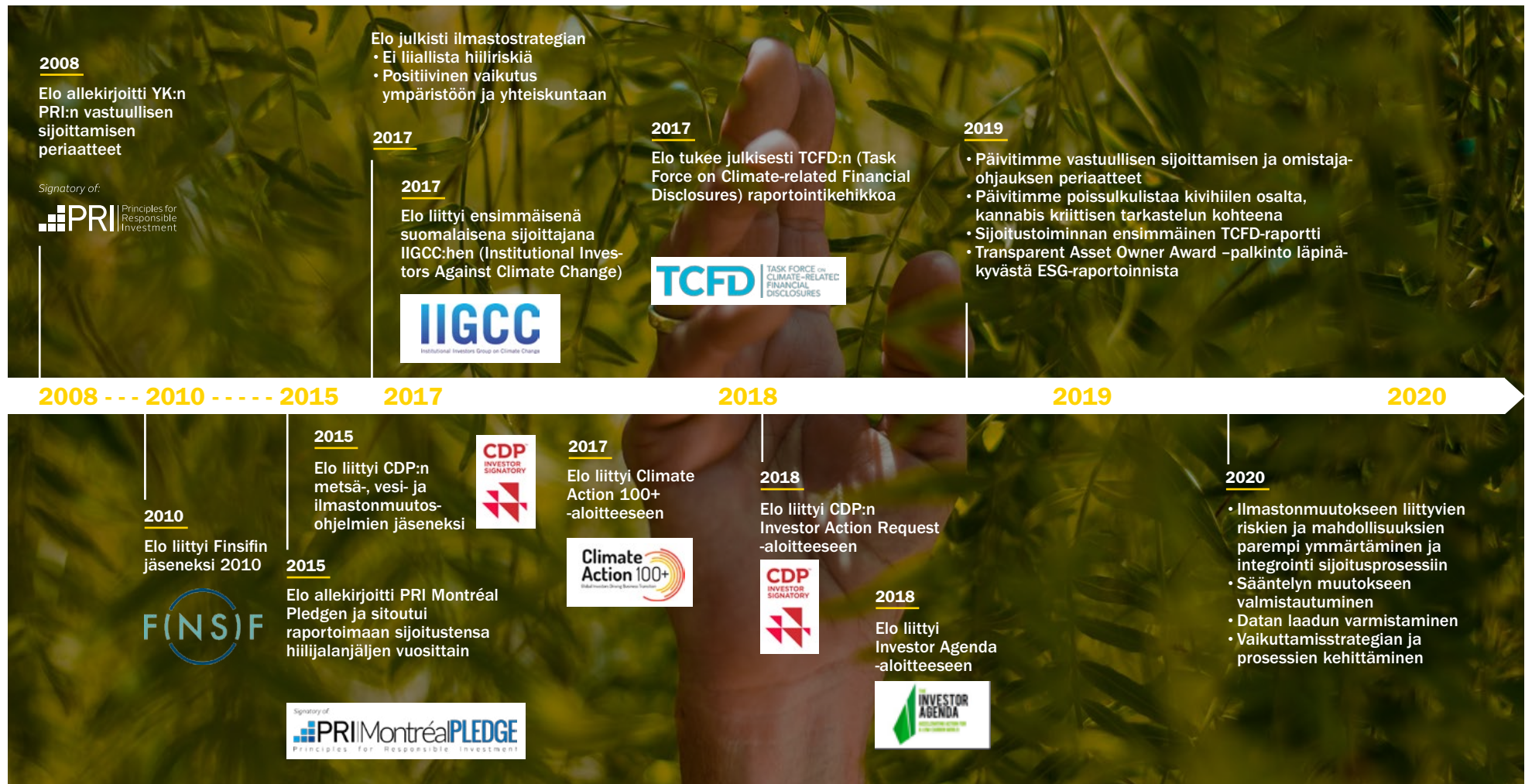
Vastuullinen sijoittaminen

Vuonna 2019 päivitimme vastuullisen sijoittamisen ja omistajaohjauksen periaatteemme.

Jatkoimme ilmastonmuutoksen hillitsemisen eteen tehtävää työtä päivittämällä poissulkulistaamme kivihiihen osalta sekä ottamalla osaa erilaisiin vaikuttamisaloitteisiin yhdessä muiden sijoittajien kanssa. Elo oli allekirjoittajana IIGCC:n EU-johtajille osoittamassa aloitteessa, joka painottaa hiilineutraaliustavoitteen saavuttamista Euroopassa vuoteen 2050 mennessä sekä kaiken oleellisen EU-sääntelyn linjaamista Pariisin ilmastopimuksen mukaiseksi.

Lähdimme mukaan IIGCC:n Paris Alignment Initiative -aloitteeseen. Aloitteen tavoitteena on selvittää, miten institutionaalisten sijoittajien salkut saadaan parhaiten tukemaan Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden saavuttamista ja mitä vaikutuksia tällä olisi. Raportoimme myös ensimmäistä kertaa TCFD:n raportointikehikon mukaan ja raporttimme voitti Transparent Asset Owner Award -palkinnon läpinäkyvästä ESG-raportoinnista.

Yli vuosikymmenen vastuullista sijoittamista

Vastuullisuus on Elon sijoitustoiminnan kantava periaate

Sijoitustoimintamme tehtävänä on sijoittaa työeläkevarat tuottavasti, turvaavasti ja vastuullisesti. Vastuu eläkkeistä ulottuu vuosikymmenten päähän. Elon sijoitustoiminnan strategiana on pyrkiä saavuttamaan hyvä, kestävä ja riittävä sijoitustuotto valitulla strategisella allokaatiolla ja onnistumalla omaisuuslajien valinnassa.

Strategisen allokaation valinta on keskeisin tuoton ja riskin määrittäjä. Hyvä vakavaraisuus mahdollistaa aktiivisen sijoituspolitiikan kaikissa talousympäristöissä. Sijoitustoimintaa toteutetaan kustannustehokkaasti ja läpinäkyvästi läpi sijoitusprosessin, ja valtaosa sijoituksista eri omaisuusluokissa tehdään itse suoraan sijoituksin. Lisä-

tuotot markkinoilta ovat huippuosaamisen tulos ja syntyvät vahvan osaamisen kautta sekä pitkäjänteisen kehittämisen seurauksena.

Pitkäaikaisena eläkesijoittajana uskomme, että vahva ja sijoitusprosessiin integroitu lähestymistapa sijoituskohteidemme vastuullisuuteen on oleellisessa roolissa haluessamme saavuttaa hyviä ja kestäviä sijoitustuottoja ja hallitessamme sijoituksiin liittyviä riskejä. Vaikuttaminen sijoituskohteisiin yksin tai yhdessä muiden sijoittajien ja sidosryhmien kanssa sekä omistajaohjaus ovat keskeisiä vastuullisen sijoitustoiminnan osa-alueita.

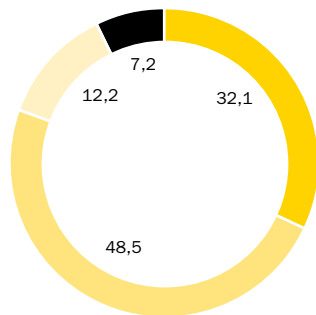
Elon sijoitusten keskimääräinen nimellistuotto viideltä vuodelta oli 5,8 prosenttia ja 5,9 prosenttia kymmeneltä vuodelta. Reaalituotto viideltä vuodelta oli 5,1

prosenttia ja kymmeneltä vuodelta 4,5 prosenttia. Sijoitusvuodesta 2019 on kerrottu tarkemmin hallituksen toimintakertomuksessa.

Kestävällä liiketoiminnalla kestävää tulosta

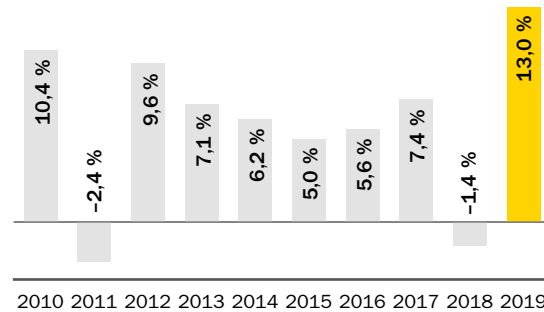
Elon vastuullinen sijoittaminen perustuu näkemykseen siitä, että vain kestäväällä liiketoiminnalla yritykset voivat pitkällä aikavälillä luoda kestävää tulosta ja vastuullinen sijoittaja kestäviä tuottoja. Vastuullinen sijoittaminen on kiinteä osa sijoitustoimintaa ja sen eri tyylit on integroitu sijoitusprosessiin huomioiden eri omaisuuslajien erityispiirteet. Vastuullista sijoittamista toteutetaan eri omaisuuslajeissa keinoilla, jotka parhaiten mahdollistavat vastuullisen sijoittamisen strategian toteuttamisen kyseisessä omai-

Sijoitusjakauma 31.12.2019

- Korkosijoitukset (sis. johdannaisten vaikutus)
- Osakesijoitukset
- Kiinteistösijoitukset
- Muut sijoitukset

Sijoitustuottojen kehitys 2010–2019

Pro forma -luvut vuosilta 2009–2013 ovat Eläke-Fennian ja LähiTapiola Eläkeyhtiön yhteenlaskettuja lukuja.

suuslajissa. Vastuullinen sijoittaminen tarkoittaa, että sijoituskohteen kaikki vastuullisuusnäkökulmat eli ympäristö- vastuu, sosiaalinen vastuu ja hyvä hallintotapa huomioidaan sijoituskohteen salkussa olon koko elinkaaren ajan, niin sijoituskohdetta analysoitaessa, sijoituspäätöstä tehdessä, sijoituskohteen tuottoa seurattaessa kuin tehtäessä mahdollisia sijoituskohteen myyntipäätöksiä. **(GRI 103-1)**

Elon vastuullisen sijoittamisen strategia koostuu omien toimintatapojen vastuullisuudesta, kansainvälisten normien huomioimisesta, sijoituskohteiden vastuullisuuden analysoinnista osana sijoitusten valmistelua, päätöksentekoa ja seuranta sekä omistajaohjauksesta ja muusta vaikuttamisesta.

Hallitus valvoo ja ohjaa vastuullista sijoittamista

Vastuullista sijoittamistamme ohjaavat Elon strategia ja sijoitussuunnitelma sekä vastuullisen sijoittamisen ja omistajaohjauksen periaatteet, jotka Elon hallitus hyväksyy. Periaatteissa kerrotaan tarkemmin tavoistamme toimia. Läpinäkyvä, selkeä ja toimiva hallintomalli on tärkeä erityisesti Elon tyyppiselle sijoittajalle, joka tekee suurimman osan sijoituksistaan suoraan itse.

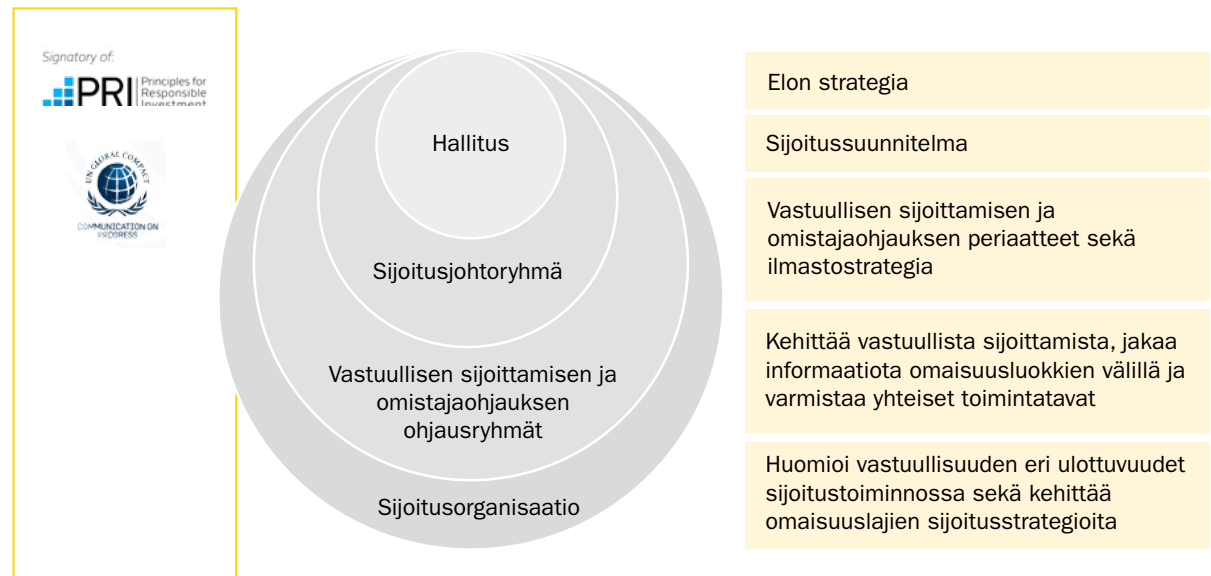
Elon tavoitteena on lisäksi varmistaa, että sijoitustuotot ovat kestäväällä pohjalla huomioiden ilmastonmuutoksen vaikutusten mukanaan tuomat riskit ja mahdollisuudet rahoitusmarkkinoille ja sijoituskohteille. Elon hallituksen hyväksymä Elon ilmastostrategia täydentää vastuullisen sijoittamisen periaatteita. Ilmastostrategian lähtökohtana on pyrkiä tekemään parempia sijoituspäätöksiä ilmastonäkökulmat huomioiden.

Periaatteiden laatimisesta ja päivittämisestä vastaa sijoitusjohtoryhmä, jonka puheenjohtajana toimii Elon toimitusjohtaja.

Vastuullisen sijoittamisen ja omistajaohjauksen periaatteet sekä ilmastostrategia ovat luettavissa Elon verkkosivuilta.

Hallitukselle raportoidaan vastuullisen sijoittamisen asioista säännöllisesti vuosittain. Lisäksi hallitus hyväksyy Elon vuosi- ja vastuuraportin sekä hallituksen toimintakertomuksen ei-taloudellisen tiedon liitteen. Vastuullisen sijoittamisen kehittämisestä käydään hallituksen kanssa aktiivista vuoropuhelua. Sijoitusjohtoryhmä käsittelee vastuullisen sijoittamisen asioita säännöllisesti kokouksiinsa. **(GRI 103-2)**

Elon vastuullisen sijoittamisen hallintomalli

Ohjausryhmät kehittävät ja koordinoivat vastuullista sijoittamista

Sijoitustoiminnan johtoryhmän tukena toimii vastuullisen sijoittamisen ja omistajaohjauksen ohjausryhmät. Vastuullisen sijoittamisen ohjausryhmän tehtävänä on kehittää vastuullista sijoittamista, jakaa tietoa ja parhaita käytäntöjä omaisuusluokkien välillä sekä varmistaa yhtenäiset toimintatavat. Ohjausryhmä seuraa myös vastuullisen

sijoittamisen periaatteissa ja ilmastostrategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Vastuullisen sijoittamisen ohjausryhmässä on edustaja jokaisesta omaisuusluokasta. Vastuullisen sijoittamisen ohjausryhmä kokoontui viisi kertaa vuonna 2019.

Omistajaohjauksen ohjausryhmä antaa tarvittaessa linjauksia omistajaohjaukseen liittyvissä asioissa perustuen Elon omistajaohjauspolitiikkaan. Omistajaohjaus-

ryhmän jäsenenä on Elon johtoa sekä sijoitusjohtoryhmän ja -toiminnan johtohenkilöitä. Omistajaohjauksen ohjausryhmä kokoontui vuoden 2019 aikana kolme kertaa. Vastuullisen sijoittamisen ja omistajaohjauksen periaatteiden sekä ilmastostrategian käytännön soveltamisesta vastaa jokainen sijoitusorganisaation työntekijä päivittäisessä työssään. **(GRI-103-2)**

Vastuullista sijoittamista toteutetaan kussakin omaisuuslajissa sille sopivimmilla keinoilla, jotka parhaiten mahdollistavat Elon vastuullisen sijoittamisen strategian toteuttamisen.

Omaisuusluokka	Vastuullisuustekijöiden analyysi ja ESG-arvosana (sijoituskohte ja/tai palveluntarjoaja)	Global compact -periaatteiden seuraaminen ja vaikuttaminen	Positiivinen vaikutus ympäristöön ja yhteiskuntaan	Kiistanalaisten aseiden ja tupakan poissulkeminen	Hiihijalanjäljen raportointi
Suorat osake- ja yrityslainasijoitukset	X	X	X	X	X
Osake- ja yrityslainarahastot	X				X
Valtiolainat ¹	X				
Hedge-rahastot	X				
Pääomasijoitukset	X				
Kiinteistösijoitukset	X				X
Infrastruktuuri- ja reaalisijoitukset	X		X		

1) Transparency Internationalin Corruption Perceptions –indeksin seuraaminen (CPI)

VASTUULLISEN SIOITTAMISEN STRATEGIAA TOTEUTETAAN ELOSSA VIIDEN OSA-ALUEEN KAUTTA

Vastuullinen sijoittaminen on integroitu sijoitus- prosessiin

- Tuotto ja riski
- Mahdollisuudet ja vaikutus

Poissulkeminen

- Hiili
- Tupakka
- Kiistanalaiset aseet

Vaikuttaminen ja yhteistyö

- Esimerkiksi IIGCC ja
Climate Action 100+

Omistajaohjaus ja vuoropuhelu

- Yhtiökokoukset
- Nimitystoimikunnat
- Yritys- ja manageritapaamiset
- Rahoitusala

Raportointi

- PRI-raportti
- TCFD-raportointikehys
- Vuosi- ja vastuuraportti
- Ei-taloudellisen tiedon raportointi

Sijoitustoiminta ja salkunhoito

Olemme integroineet vastuullisen sijoittamisen osaksi sijoitusprosessia perinteisten sijoitusanalyysin mittareiden rinnalle. Vastuullisuuden huomioimien sijoituspäätöksissä ja -kohteissa vaihtelee hieman eri omaisuuslajien ja sijoitusmuodon mukaan.

Pyrimme parantamaan erityisesti pitkän aikavälin tuotto-riski-suhdetta tunnistamalla kullekin sijoituskohteelle olennaiset ESG-tekijät ja arvioimaan sijoituskohteen kykyä hallita ja pienentää ESG-riskejään sekä mahdollisuuksia hyödyntää kestävä kehityksen teemoja liiketoiminnassaan. **(GRI 103-1)**

” Sijoituskohteiden vastuullisuuden määrittelyssä lähtökohtanamme ovat kansainväliset normit, kuten YK:n Global Compact.

Sijoituskohteiden vastuullisuuden määrittelyssä lähtökohtana käytetään kansainvälisiä normeja, kuten YK:n Global Compact -yritysvastuunormia. Global Compact sisältää 10 ympäristöä, korruptiota, ihmisoikeuksia ja työvoimaa koskevaa periaatetta. Sijoituskohteiden vastuullisuusarviointi pohjautuu yhtiöiden ja palveluntarjoajien julkaisemiin yritysvastuutietoihin, johdon tapaamisiin sekä kansainvälisen palveluntarjoajan ESG-tietokantaan ja laajaan ESG-analyysiin. Tämän perustan päälle rakentuu Elon oma analyysitoiminta osana sijoitusprosessia.

Elossa on käytössä normirikkomusten seurantaprosessi, jossa tietolähteenä käytetään ulkopuolista kansainvälistä palveluntarjoajaa. Mikäli yritys ei täytä Elon vastuullisuusperiaatteita, Elon tavoitteena on saada yhtiö korjaamaan puutteet toiminnassaan ja voimme aloittaa vaikuttamisprosessin silloin, kun se todelliset vaikuttamismahdollisuudet huomioiden on järkevää. Elo voi luopua sijoituksesta vastuullisuudessa havaittujen puutteiden vuoksi, mikäli yritys ei esitä ja tee uskottavia toimenpiteitä puutteiden korjaamiseksi.

Raportointivuonna 95 prosentilla noteeratuista osakesijoituksista ja 86 prosentilla noteeratuista yrityslainasijoituksista oli ESG-luokitus **(FS 11)**.

Poissulkeminen

Vuonna 2019 päivitimme vastuullisen sijoittamisen periaatteitamme poissulkulistan kivihiihinjauksen osalta. Poissuljemme suorista sijoituksistamme kiistanalaisia aseita valmistavat ja tupakkatoimialan yhtiöt¹⁾ sekä yhtiöt, joiden liikevaihdosta yli 25 prosenttia liittyy kivihiihen tuotantoon tai käyttöön energiantuotannossa ilman selkeää strategiaa kivihiihen käytön vähentämiseksi. Arvioimme jatkossa pitäisikö edellä mainittuja rajoja laskea sijoituskohteiden kehitys huomioiden.

¹⁾ Tupakkayhtiöt: MSCI Tobacco-toimialan yhtiöt. Kiistanalaiset aseet: rypälepommit, maamiinat, biologiset ja kemialliset aseet, ydinaseet ja köyhdytetty uraani. Poissulkukriteerit perustuvat MSCI ESG Researchin data-analyysiin.

Normirikkomusten seurantaprosessin kattavuus sijoitusomaisuudesta

%	2019	2018	2017
Osakesijoitukset	95	95	85
Yrityslainasijoitukset	87	87	88
Koko sijoitusomaisuus	48	41	40

Kannabikseen liittyvät yhtiöt lääketeollisuudessa ja muilla toimialoilla ovat kriittisen seurannan kohteina.

Valtiolainasijoituksissa vastuullisuuden arviointimalli perustuu Transparency Internationalin maailmanlaajuiseen Corruptions Perceptions -indeksiin (CPI), missä sijoituksia huonoimpaan neljännekseen vältetään. Valtiolainasijoitusten osalta tarkastelemme ja päivitämme vastuullisen sijoittamisen periaatteita vuoden 2020 aikana.

Vuonna 2019 sijoituksista poissulkukriteeriemme perusteella poissuljettuja yhtiöitä oli yhteensä 203 kappaletta.

” Luopumalla sijoituksista luovumme samalla osakkeenomistajan vaikutusmahdollisuuksista, mutta ongelma jää.

Vaikuttaminen ja yhteistyö

Vaikuttamisen merkitys vastuullisen ja aktiivisen omistajan työkaluna on kasvussa ja siihen panostamme jatkuvasti enemmän. Pyrimme vaikuttamaan sijoituskohteisiimme joko yksin tai yhteistyössä muiden sijoittajien ja sidosryhmien kanssa. Suosimme vaikuttamisprojekteja, joissa on mukana merkittävä määrä muita sijoittajia, sillä vaikuttaminen sijoituskohteisiin on näin tehokkaampaa. Julkiset sitoumukset ja julkilausumat ovat yksi näkyvä keino, jolla herätämme huomion tärkeisiin asioihin. Tavoitteellisella

yhteistyöllä voidaan merkittävästi lisätä vaikuttamisen painoarvoa ja käytännön onnistumisen mahdollisuuksia.

Vaikuttaminen on esimerkiksi ainoa tapa vaikuttaa ilmastonmuutoksesta aiheutuvan systeimiriskin pienentämiseen. Tavoitteenamme on vaikuttaa yhtiöihin, jotta ne raportoivat ilmastovaikutuksistaan ja pienentävät ilmastoriskejään. Olemme mukana useissa aloitteissa, joissa globaalisti yhdessä muiden sijoittajien kanssa kannustamme yhtiöitä huomiomaan ilmastonmuutoksen liiketoiminnassaan ja kehittämään ratkaisuja ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.

Lisää Elon vaikuttamiseen liittyvistä yhteistyökumppaneista sekä toimenpiteistä voit lukea osiosta ”Ilmastonmuutokseen liittyvät riskit ja mahdollisuudet TCFD:n mukaisesti”.

Omistajaohjaus ja vuoropuhelu

Elon tavoitteena on tukea ja kannustaa yhtiöitä menestymään ja kasvattamaan omistaja-arvoa pitkällä aikavälillä. Pitkäaikaisena omistajana Elo haluaa edistää sijoituskohteinaan olevien yhtiöiden vastuullista toimintaa ja valvoa

Poissuljemme yhtiöt, joiden liikevaihdosta yli 25 prosenttia liittyy kivihiilen tuotantoon tai käyttöön energiantuotannossa.

hyvän hallintotavan noudattamista. Elon omistajaohjauksen periaatteita ovat läpinäkyvyys, vastuullisuus, luotettavuus ja osakkeenomistajien tasavertainen kohtelu. **(GRI 103-3)**

Elon omistajaohjauksen periaatteet linjaavat Elon toimintaa merkittävänä ja aktiivisena osakkeenomistajana. Omistajaohjauksen periaatteet kuvaavat asioita, joita pidämme tärkeinä omistamissamme yhtiöissä sekä uusien sijoituskohteiden valinnassa. Omistajaohjausta käytetään erityisesti suorissa listatuissa osakesijoituksissa ja ne koskevat osakeomistuksia Suomessa ja ulkomailla. Omistajaohjaukseen liittyvät toimet keskitämme suomalaisiin ja sellaisiin ulkomaalaisiin yhtiöihin, joissa Elo on merkittävä omistaja tai joissa vaikuttaminen on muusta syystä tarkoituksenmukaista.

Julkistimme uudet omistajaohjauksen periaatteet kesäkuussa 2019. Päivitetyissä omistajaohjauksen periaat-

teissa korostetaan vastuullisuuden merkitystä omistaja-arvon kasvattamisessa. Pidämme vastuullisuusnäkökulmien huomioimista tärkeänä taloudellisten vaikutusten lisäksi myös johdon palkitsemisessa.

Suosittellemme ilmastoasioiden raportointia TCFD:n raportointisuositusten mukaisesti sisältäen arvioinnin ilmastonmuutoksen vaikutuksista liiketoimintaan. Yhtiöiden on myös suositeltavaa raportoida, miten ne liiketoiminnallaan edistävät YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista.

Elo toteuttaa omistajavaltaansa pääosin kolmella tavalla; osallistumalla omistamiensa yhtiöiden yhtiökokouksiin joko itse tai yhteistyötahon avulla, osallistumalla yhtiöiden nimitystoimikuntiin sekä käymällä säännöllisesti vuoropuhelua yhtiöiden johdon ja tarvittaessa hallituksen kanssa.

Osallistuminen yhtiökokouksiin (% , kpl)	2019	2018	2017
Suorat osakesijoitukset			
Osallistuminen yhtiökokouksiin Suomessa ja ulkomailla (kpl)	151	111	85
Osallistuminen yhtiökokouksiin Suomessa (%)	95	95	~100
Osallistuminen yhtiökokouksiin ulkomailla (kpl)	88	50	
Listaamattomat sijoitukset			
Osallistuminen yhtiökokouksiin (%)	63	56	65
Kattaa sijoitusomaisuudesta (%)	98	98	98
Kiinteistösijoituksiin liittyvät osakkuusyhtiöt			
Osallistuminen yhtiökokouksiin (%)	97	96	
Osallistuminen yhtiökokouksiin (kpl)	36	24	
Infrasijoitukset			
Osallistuminen yhtiökokouksiin (%)	100	100	75
Kattaa sijoitusomaisuudesta (%)	100	100	90

Elo osallistuu Suomessa pääsääntöisesti kaikkien omistamiensa yhtiöiden yhtiökokouksiin yhtiöissä, joissa sen omistus on merkittävä tai sen osallistuminen on muusta syystä tarkoituksenmukaista. Osallistumisessa yhtiökokouksiin voidaan hyödyntää valtakirjaneuvonantajan palveluita.

Äänestämme tarpeen tullen yhtiökokouksissa kokouksen asialistalla olevasta ehdotuksesta poiketen tai sitä vastaan tärkeiksi katsomissamme esityslistan kohdissa, jos näkemyksemme eroaa hallituksen ehdotuksesta. Mikäli yhtiökokouksessa hallituksen esitys suomalaisissa yhtiöissä poikkeaa Elon periaatteista, Elo kommunikoi tämän etukäteen yhtiölle ja pyrkii keskustelemaan asiasta yhtiön kanssa.

Yksi tärkeimmistä omistajaohjauksen keinoista on vaikuttaa omistettuihin yhtiöihin hallituksen valinnan kautta. Elon lähtökohtana on pyrkiä myötävaikuttamaan siihen, että yhtiöllä on ammattitaitoinen hallituskokoonpano yhtiön kehittämisen ja omistaja-arvon kasvattamisen kannalta. Mahdollisten nimitystoimikuntien nimittämiseen ja toimikuntatyöskentelyyn Elo osallistuu tarvittaessa merkittävässä omistuskohdeissa.

Vuonna 2019 Elon edustajia oli Suomessa 8 yhtiön nimitystoimikunnassa. Tiedot Elon edustajien jäsenyyksistä listattujen yhtiöiden nimitystoimikunnissa löytyvät Elon verkkosivuilta.

Vuonna 2019 äänestimme kansainvälisissä yhtiöissä yhtiökokouksen esityslistan ehdotuksesta poiketen kysymyksissä, jotka liittyivät hyvään hallintotapaan, palkitsemiseen ja hallituksen jäsenten valintaan yhteensä 36:ssä esityslistan kohdassa 34 yhtiökokouksista, joihin osal-

listuimme. Elo äänesti BP:n yhtiökokouksessa osakkeenomistajien yhteenliittymän, Climate Action 100+, ehdotuksen puolesta. Ehdotuksen mukaisesti BP sitoutuu raportoimaan läpinäkyvämmiin ilmastonmuutokseen liittyvistä näkökulmista, kuten yhtiön investoinneista. Yhtiö myös sitoutuu määrittämään itselleen lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin mittarit liittyen Pariisin ilmastositoumuksen tavoitteiden saavuttamiseen.

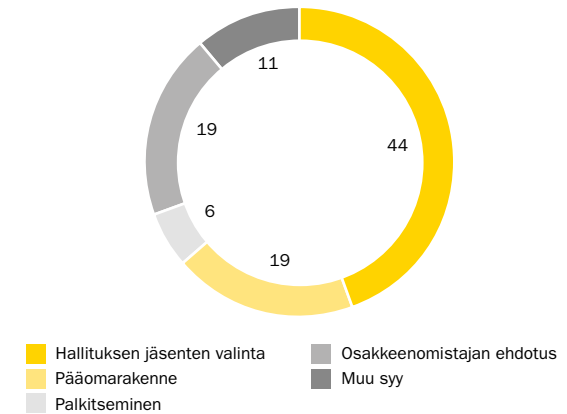
Tapaamme säännöllisesti omistamiemme yhtiöiden johtoa. Tapaamisissa yhtenä tavoitteena on varmistua siitä, että yhtiön liiketoiminta on kestäväällä pohjalla ja täyttää sijoituskohteillemme asetetut vastuullisuusperiaatteet. Vuonna 2019 kävimme vuoropuhelua yli 330 yhtiön kanssa yksin tai yhdessä muiden sijoittajien kanssa.

Vuoropuhelu sidosryhmien kanssa

Elo käy aktiivista vuoropuhelua eri sidosryhmien kanssa ja pyrkii vaikuttamaan regulaatio- ja raportointihankkeisiin, jotka vaikuttavat muun muassa eläkeyhtiöiden sijoitustoimintaan ja vastuulliseen sijoittamiseen. Suomalaisilla työeläkevakuuttajilla on mahdollisuus vaikuttaa kansainvälisissä verkostoissa ja sijoittajien yhteenliittymien kautta yrityksiin, jotta ne raportoisivat ilmastovaikutuksistaan ja pienentäisivät ilmastoriskejään. Elo tuo aktiivisesti esille vastuullisen sijoittamisen näkökulmia viestinnässään ja oli vuoden aikana mukana useissa alan seminaareissa niin Suomessa kuin ulkomailla.

Elon edustajia oli lisäksi vuoden aikana mukana Suomen vastuullisen sijoittamisen yhdistyksen Finsifin sekä Sitran vaikuttavuusinvestoimisen kansallisen ohjausryhmän toiminnassa.

Äänestäminen yhtiökokouksissa esityslistan ehdotusta vastaan (%)

Raportointi

Omassa raportoinnissaan Elo noudattaa sille työeläkeyhtiönä asetettuja säännöksiä sekä omia avoimuusperiaatteita ja muita antamia sitoumuksia. Elo raportoi vuosittain vastuullisen sijoittamisen tavoitteiden saavuttami-

Elo kannattaa julkisesti TCFD:n (Taskforce on Climate-related Financial Disclosures) ilmastonmuutokseen liittyvien riskien ja mahdollisuuksien raportoimiseksi laatimia raportointisuosituksia. Raportoimme TCFD:tä mukaillen Elon sijoitustoiminnasta ensimmäistä kertaa vuodelta

” PRI arvioi Elon sijoitustoiminnan parhaisiin kategorioihin vuonna 2019. Vastuullisen sijoittamisen hallinto ja strategia sekä suorat osakesijoitukset saivat parhaan arvosana A+. Muiden omaisuusluokkien arvosana oli A.

sesta Elon vastuullisen sijoittamisen verkkosivuilla, Elon vuosi- ja vastuuraportissa ja hallituksen toimintakertomuksen ei-taloudellisen tiedon liitteessä.

PRI:n allekirjoittajana Elo on sitoutunut raportoimaan toimistaan sekä vastuullisen sijoittamisen kehittämistä vuosittain. Elokuussa julkaistiin PRI:n arvio Elon sijoitustoiminnan vastuullisuudesta vuonna 2018. PRI arvioi koko Elon sijoitustoiminnan parhaisiin kategorioihin. Elon vastuullisen sijoittamisen strategia ja hallinto ja suorat osakesijoitukset saivat parhaan arvosanan A+. Muiden omaisuusluokkien arvosana oli A.

PRI Montreal Pledgen -allekirjoittajana olemme vuodesta 2015 lähtien raportoineet vuosittain sijoitustemme hiilijalanjäljen. Tällä hetkellä raportoimme hiilijalanjäljen osake- ja yritysainasijoituksista sekä kiinteistö- ja sijoitustemme hiilinielun ja hiilivarastot.

2018. Elon TCFD-raportoinnin kehittämistä jatketaan.

Kesäkuussa Elo sijoittui toiseksi Transparent Asset Owner Award -kilpailussa keskisuurten ja pienten sijoittajien kategoriassa, sijoitusomaisuus alle 25 miljardia euroa. Kilpailun tavoitteena on jakaa tunnustusta globaalisti parhaille käytännöille vastuullisessa sijoittamisessa sekä ESG-raportoinnin läpinäkyvyydessä.

Riskienhallinta osana vastuullista sijoittamista

Elo on sitoutunut sijoittamaan sen hallussa olevat varat vastuullisesti systemaattisen sijoitusprosessin mukaisesti ja huomioimaan sijoituskohteiden vastuullisuuden osana sijoituspäätöksiä. Sijoitusorganisaation omien toimintatapojen vastuullisuus on merkittävä osa riskienhallintaa. Elon vastuullisen sijoittamisen ja omistajaohjauksen periaatteet sekä ilmastostrategia luovat lähtökohdat riskienhallintaan vastuullisessa sijoittamisessa. Pyrimme lisäksi

löytämään parhaat yhteistyökumppanit kansainvälisiltä markkinoilta tukemaan sijoitustoimintaa myös vastuullisen sijoittamisen strategian toteuttamisen osalta.

Säännölliset tapaamiset ja vuoropuhelu sijoituskohteiden kanssa sekä avoin kommunikointi vastuullisuuteen liittyvistä teemoista on keskeinen osa sijoituskohteisiin liittyvää riskienhallintaa. Kehitämme lisäksi jatkuvasti sijoituskohteisiin sekä salkkuihin liittyvää riskianalyysiä. Poissulkeminen on myös yksi keino hallita vastuullisuuteen liittyviä riskejä.

Tarkemmin Elon tavasta tunnistaa ja hallinnoida ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia tarkastelemme vuosi- ja vastuuraportin osiossa Ilmastonmuutoksen riskit ja -mahdollisuudet TCFD:n mukaisesti.

Vakavaraisuuden seuranta osana riskienhallintaa

Elon sijoitustoiminnan riskienhallinnan tavoitteena on lisäksi vakavaraisuuden turvaaminen kaikissa olosuhteissa. Nopeasti muuttuvassa sijoitusympäristössä on tärkeää kyetä ennakoimaan ja varautumaan yllättäviinkin muutoksiin. Työeläkealan yhteisellä vakavaraisuusmallilla varaudutaan sijoitustoiminnan tappioihin ja pyritään välttämään maksutason äkillisiä muutoksia. Varaudumme sijoitustoiminnan riskeihin kokonaisriskiaseman seurannalla. Seuraamme jatkuvasti vakavaraisuuden mittareita, kuten vakavaraisuuspääoman määrää sekä eri omaisuuslajien riskien tunnuslukuja. **(GRI 103-1)**

Elon vakavaraisuusaste vahvistui selvästi vuonna 2019 verrattuna vuoden 2018 lopun tasoon. Vakavaraisuuspääoman määrä oli vuoden lopussa 5 081,8 miljoonaa euroa. Vakavaraisuusaste oli 124,4 prosenttia. Vakavaraisuuspääoma oli 1,6-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden.

Kiinteistösektorilla on tärkeä rooli päästöjen vähentämisessä

Vastuullinen liiketoiminta on perusta kiinteistösijoittamisen kilpailukyvyllä ja menestymiselle. Suomessa kulutettavasta energiasta noin 40 prosenttia käytetään rakennuksissa, ja rakennukset aiheuttavat yli 30 prosenttia kaikista päästöistä.

Vastuullisella kiinteistöliiketoiminnalla on merkittävä vaikutus ilmastokuormituksen vähentämisessä. Siihen kuuluu niin energiatehokkuuden parantaminen ja uusiutuvien energialähteiden käytön lisääminen ja materiaalien kierrätys kuin ympäristövaikutukset huomioon ottava kiinteistö- ja kaupunkikehittäminen.

Kestävä kiinteistöliiketoiminta kattaa ympäristövastuun lisäksi myös taloudellisen ja sosiaalisen vastuullisuuden elementit koko toimitusketjussa. Ympäristöasioiden huomioon ottamisen lisäksi kiinteistösalkun rakenteen kehittäminen pitkän aikajänteen tuoton varmistamiseksi, hankintaketjun vastuulliset toimintaperiaatteet ja asiakaskokemuksen parantaminen ovat edellytyksiä menestyvälle kiinteistösijoittamiselle.

Energiatehokkuuden ja yhteistyön kehittämistä

Asuintaloissa jatkettiin 2018 aloitettua säätöjärjestelmien modernisointia ja tässä yhteydessä 1 300 asuntoa

varustettiin lämpötilan ja kosteuden antureilla. Järjestelmän avulla saadaan kohteisiin tarkempi ja energiatehokkaampi säätö. Lisäksi asumisolosuhteita, kuten ilmanvaihdon toimintaa voidaan seurata paremmin. Kohteissa parannettiin samalla myös rakennusautomaation etähallintamahdollisuuksia.

Toimitiloissa tehtiin laajempi jätehuollon selvitys. Selvityksen tuloksena saatiin kohteiden jätehuoltoa järjestyttäväksi merkittävästi. Tämä näkyy tulevaisuudessa myös pienentyneinä jätehuoltokustannuksina. Lisäksi yli 50:ssä asuntokohteessa aloitettiin muovinkeräys. Muovipakkausten kierrätys vähentää merkittävästi sekajätteen määrää.

Energianhallintaa kehitettiin Elon suoraan hallinnoimassa kiinteistökannassa. Tähän liittyen energianseurantaohjelmisto uusittiin ja sitä kehitettiin enemmän energianhallintaa tukevaksi. Ohjelmistolla pystytään nopeuttamaan poikkeamiin reagoimista. Kohteisiin tehtyjen energiatehokkuustoimenpiteiden vaikuttavuuden seuranta on näin jatkossa selkeämpää.

SIIRRYMME VIHREÄÄN KIINTEISTÖSÄHKÖÖN

Jatkoimme vuonna 2019 kiinteistösijoituksissamme muun muassa energiatehokkuustoimenpiteiden toteuttamista ja uusimme energianhallintajärjestelmämme, siirryimme vihreän kiinteistösähkön käyttöön, otimme käyttöön ensimmäisen aurinkovoimalamme, päivitimme ylläpitotoiminnan hankintojen periaatteet ja kehitimme asiakaskokemuksen mittaamista.

Hankintastrategian päivityksen yhteydessä tarkennettiin laadunvalvontakriteereitä. Olennaisena osana laatua on kumppaniyrytysten vastuullinen toiminta. Seurannassa hyödynnetään huoltokirjaa ja energianseurantaa. Yhteistyötä suurimpien kumppaneiden kanssa tehostetaan myös säännöllisillä kehityspalavereilla, joissa käydään läpi erikseen asetetut tavoitteet.

Osallistuimme jälleen Motivan energiansäästöviikkoon toimitila- ja asuntokohteissa. Toimitilakiinteistöjen asiakkaille järjestettiin kierrätyskoulutusta, sähkö- ja energialaiteromun keräystempaus sekä tarjottiin mahdollisuus polkupyörähuoltoon Elon kohteissa. Asukkailta pyydettiin ehdotuksia ympäristöteoista. Asukkailta saadut ehdotukset koskivat muun muassa kierrätystä, asukkaiden ohjeistusta

” Elo on mukana sekä toimitilojen että asuntojen energiatehokkuussopimuksissa ja tavoitteena on pienentää energiankulutusta 7,5 prosenttia vuoteen 2025 mennessä.

Uudistimme sähkönhankintastrategiamme 2019 ja samalla siirryimme tuulivoiman käyttöön. Vuoden 2020 alusta sähkönhankintakohteissamme tullaan käyttämään Elon osittain omistaman Exilion Tuuli Ky:n tuottamaa tuulisähköä.

Olemme sitoutuneet strategiassamme 7,5 prosentin energiankulutuksen pienentämiseen vuoteen 2025 mennessä. Tästä on tehty erilliset sopimukset toimitilojen (TETS) ja asuntojen (VAETS) osalta.

ja energiatehokkaita ratkaisuja liittyen esimerkiksi valaistukseen ja vedenkulutukseen sekä uusiutuvaan energiaan.

Pidämme tärkeänä jatkuvaa vuorovaikutusta asiakkaidemme kanssa. Sosiaaliseen vastuuseen kuuluvat muun muassa asiakaskokemuksen säännöllinen mittaaminen ja palveluntuottajien toiminnan arviointi palvelun laadun jatkuvaksi parantamiseksi. Säännöllisen asiakastytyvyyden seurannan kehittämistä jatkettiin vuonna 2019 yhdessä manageriyhteistyökumppaneiden kanssa.

Suorien kotimaisten kiinteistösijoitusten ympäristötunnusluvut (GRI 302-2)	2019	2018	2017
Suorien kotimaisten kiinteistöjen energiankulutus (MWh) (GRI 103-3)	117 600	125 974	121 224
Kasvihuonepäästöt, tCO ₂ e	14 781	24 460	21 927
Päästöintensiteetti, kgCO ₂ e/m ²	27,4	46,3	42,9
Kiinteistöjen vedenkulutus, m ³	421 022	423 386	421 959
Jättemäärä toimitilat, tonnia	898	985	–
Kierrätysaste, %	61	51	–

Suurimman managerikumppanin kanssa otettiin raportointivuonna käyttöön myös toiminnan laadun mittarit, jotka sisältävät asiakastytyvyyden lisäksi muun muassa energiatehokkuuden ja ylläpidon palveluntuottajien laadun mittarit. Lisäksi kumppani sitoutettiin entistä paremmin Elon eettisten liiketoimintaperiaatteiden noudattamiseen verkko-opiskelu ympäristön verkkokurssin avulla.

Elo jatkaa panostamistaan uusiutuvaan energiaan

Jatkoimme sijoittamista uusiutuvan energiantuotantoon. Alkuvuodesta olimme perustamassa Exilion Tuuli -sijoitusyhtiötä, joka on sijoittanut kolmeen yhteistuotannoltaan noin 65 MW:n tuulivoimapuistoon Suomessa. Lisäksi sijoitimme vuoden aikana tuulivoimaan Pohjoismaissa sekä aurinkoenergiaan globaalin rahaston kautta.

” Uudistimme sähkönhankintastrategiamme ja samalla siirryimme tuulivoiman käyttöön.

Elo on yhtenä omistajana kauppakeskus Sellossa, jossa on käytössä Suomen ensimmäinen virtuaalivoimala. Virtuaalivoimalan olennaisimmat osat ovat mittava aurinkovoimala ja kiinteistössä sijaitseva akusto. Näiden avulla kauppakeskus pystyy säättämään energiankäyttöään tarpeen mukaisesti. Sello sai myös ensimmäisenä eurooppalaisena kauppakeskuksena platinatason LEED-ympäristöluokituksen.

Espoossa ja Järvenpäässä siirryttiin kymmenen asuin-kerrostalon lämmityksessä uusiutuvan kaukolämmön käyttöön. Jatkossa talot lämpiävät sataprosenttisesti uusiutuvilla lämmönlähteillä. Samassa yhteydessä tutkitaan lämmöntuottajan kanssa huipputehon leikkausten vaikutusta laajemmin. Huipputehon leikkauksesta hyötyvät sekä lämmönoimittaja että käyttäjä. Lämmönoimittaja pystyy hyödyntämään verkostoaan tehokkaammin ja käyttäjällä tämä näkyy pienentyneinä energiakustannuksina.

CASE

Rajatorpantie 8:n suuressa toimitilakiinteistössä otettiin syksyllä käyttöön Elon ensimmäinen aurinkovoimala. Aurinkopaneeleita asennettiin lähes 600 kappaletta. Laitteiston teho on 180 kWp ja arvioitu vuotuinen energiantuotto 150 MWh. Tämä vastaa noin kolmen asuin-kerrostalon vuotuista kiinteistösähkön kulutusta.

Otamme huomioon ympäristö- ja ilmastovaikutukset.

Elon on sitoutunut tukemaan TCFD:tä (Task Force on Climate-related Financial Disclosures), joka on viitekehys ilmastomuutokseen liittyvien riskien ja mahdollisuuksien aiheuttamien taloudellisten vaikutusten arviointiin ja raportointiin yrityksille ja sijoittajille. Suosituksen mukaan raportoijan tulee kuvata miten ilmastoasiat näkyvät sen hallinnossa, strategiassa, riskienhallinnassa ja millaisia tavoitteita ja mittareita se käyttää ilmastoasioissa.

Osana TCFD:n raportointikehikkoa sijoittajien tulisi kuvata miten heidän sijoituksensa ovat linjassa vähähiiliseen

yhteiskuntaan siirtymisen kanssa. Asiantuntijaryhmän laatima raportointiviitekehys julkaistiin vuonna 2017 ja tällä hetkellä yli 800 yritystä on maailmanlaajuisesti sitoutunut TCFD:n suosituksiin.

Suurimmat ilmastomuutoksen vaikutuksiin liittyvät riskit ja mahdollisuudet liittyvät Elon sijoitusvarallisuuteen.

Elon oman toiminnan vaikutukset ovat vähäisiä. Asiakkaidemme liiketoiminnan kautta syntyy epäsuoria riskejä. Tähän osioon on koottu tietoa Elon sijoitustoiminnan ilmatoriskeistä ja mahdollisuuksista TCFD:n mukaisesti.

Ilmastomuutokseen liittyvät riskit ja mahdollisuudet TCFD:n mukaisesti

Siirtyminen vähähiiliseen, Pariisin ilmastotavoitteiden kanssa linjassa olevaan, yhteiskuntaan edellyttää, että yritykset, sijoittajat, kuluttajat, valtiot ja lainsäätäjät toimivat yhdessä tavoitteiden saavuttamisen eteen.

Pariisin ilmasopimuksessa asetettua tavoitetta maailman ilmaston lämpenemisen pysäyttämiseksi alle 2 asteen, ei saavuteta, vaikka sopimuksen osapuolet toteuttaisivat nykyiset kansalliset sitoumuksensa (NDC:t). IPCC:n mukaan nykyisten kansallisten sitoumusten toteuttaminen johtaa vuoteen 2100 ilmaston lämpenemiseen 3,2 asteeseen.

Yksittäiset vastuulliset, proaktiiviset ja tietoiset sijoittajat voivat muuttaa sijoitusportfolionsa toimiala- ja maajakaumaa vähähiiliseen suuntaan, sijoittaa uusiutuvaan energiaan, poissulkea ja myydä hiili-intensiivisimpiä sijoituksiaan, mutta kokonaisuutena maailma on edelleen vahvasti hiili-intensiivinen. Tällä on vaikutuksia kaikkiin taloudellisiin toimijoihin mukaan lukien sijoittajat.

Ilmatoriskien ja -mahdollisuuksien hallinnointi

Ilmastonmuutoksesta ja sen vaikutuksista Elon sijoitus-toiminnalle aiheutuvia riskejä tunnustetaan ja hallinnoi- daan erityisesti hallituksen hyväksymän ilmastostrategian kautta. Vastuullisen sijoittamisen ja omistajaohjauksen periaatteet sisältävät lisäksi omalta osaltaan linjauksia ilmastoasioihin liittyen. Vastuullisen sijoittamisen periaat-

Uskomme, että vähähiiliseen yhteiskuntaan siirtyminen ja ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutuminen sisäl- tävät runsaasti uusia sijoitusmahdollisuuksia. Ilmastostra- tegiassa käytämme YK:n kestävä kehityksen tavoitteita viitekehyksenä, jonka mukaan arvioimme ja seuraamme sijoituskohteidemme positiivista vaikutusta ympäristöön tai yhteiskuntaan. Omistajaohjauksen periaatteissa suosit-

” Pariisin ilmastopimuksen saavuttaminen vaatii useiden sidosryhmien yhteistyötä.

teissa olemme poissulkeneet sellaiset yhtiöt, joiden liike- vaihdosta yli 25 prosenttia liittyy kivihiilen tuotantoon tai käyttöön energiantuotannossa ilman selkeää strategiaa kivihiilen käytön vähentämiseksi. Omistajaohjauksen peri- aatteissa suosittelemme sijoituskohteillemme ilmasto- asioiden raportointia TCFD:n raportointisuosituksen mukai- sesti sisältäen arvioinnin ilmastonmuutoksen vaikutuksista liiketoimintaan.

telemme, että yhtiöt raportoivat, miten ne liiketoimin- nallaan edistävät YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamista.

Hallitukselle raportoidaan ilmastonäkökulmista osana säännöllistä raportointia vuoden aikana. Hallitus myös hyväksyy vuosittain Elon vuosi- ja vastuuraportin, TCFD-ra- portin sekä hallituksen toimintakertomuksen liitteenä olevan ei-taloudellisen tiedon raportin.

HINTA HIILIRISKILLE

Hinnan määrittäminen hiiliriskille on saanut jalansijaa maailmanlaajuisessa yhteiskunnallisessa keskustelussa yhä laajemmin. Hallituksille se on yksi ilmastopoliittinen työkalu ja useat yritykset ovat alkaneet käyttää sisäistä hintaa hiiliriskille pyrkiessään havain- noimaan oman liiketoimintansa ilmas- toriskejä ja mahdollisuuksia. Eräät sijoittajatkin ovat testanneet, miten mahdollinen hiiliriskin hinta vaikuttaisi heidän sijoitusportfolioihinsa. Käytän- nössä hiiliriskin hinta voidaan määri- tellä esimerkiksi hiiliveron kautta tai erilaisissa kauppapaikoissa. Viime vuosien aikana hankkeita on aloitettu muun muassa Kiinassa, Yhdysvalloissa ja Aasiassa.

Sijoitusjohtoryhmä vastaa Elo-tasolla ilmastonmuutokseen liittyvien riskien ja mahdollisuuksien huomioimisesta sijoitus-toiminnassa. Se vastaa myös ilmastostrategian ja muiden vastuulliseen sijoittamiseen sekä omistajaohjauksen periaatteiden laatimisesta ja päivittämisestä sekä tavoitteiden asetannasta. Osana työtään sijoitusjohtoryhmä myös määrittelee miten periaatteet ja tavoitteet integroidaan käytännön sijoitustoimintaan.

Sijoitusjohtoryhmän tukena toimivat vastuullisen sijoittamisen ja omistajaohjauksen ohjausryhmät. Vastuullisen sijoittamisen ohjausryhmä koordinoi ilmatoriskien ja -mahdollisuuksien tunnistamista ja hallinnoimista osana vastuullisen sijoittamisen kehittämistä. Ohjausryhmä seuraa säännöllisesti vastuullisen sijoittamisen periaatteissa ja ilmastostrategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Omistajaohjauksen ohjausryhmä seuraa omistajaohjauksen periaatteiden osalta miten sijoituskohteemme toimivat.

Vastuullista sijoittamista sekä ilmastoasioiden huomioimista ohjaavien periaatteiden ja käytäntöjen soveltamisesta vastaa jokainen sijoitusorganisaation työntekijä päivittäisessä työssään. Jokainen työntekijä saa säännöllistä koulutusta vastuullisen sijoittamisen asioiden ja erityisesti ilmastoasioiden huomioimiseksi. **(GRI 103-2)**

Ilmastostrategia huomioi ilmastonmuutokseen liittyvät riskit ja kannustaa mahdollisuuksiin tarttumiseen

Olemme sitä mieltä, että ilmastonmuutos ja sen vaikutukset aiheuttavat riskejä sijoitusympäristöömme ja Elon sijoitustoimintaan. Uskomme myös, että vähähiiliseen yhteiskuntaan siirtyminen ja ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutuminen luo myös runsaasti uusia sijoitusmahdollisuuksia. Ilmastostrategiamme

pyrkii monipuolisesti huomioimaan sekä ilmatoriskit että hyödyntämään ilmastonmuutoksen tarjoamia sijoitusmahdollisuuksia. **(GRI 103-2)**

Ilmatoriskillä tarkoitetaan ilmastonmuutoksesta aiheutuvia riskejä yritysten liiketoiminnalle sekä yhteiskunnalle laajemmin. Sijoittajan kannalta nämä voidaan jakaa ainakin kolmeen osaan, joita ovat ilmastonmuutoksen fyysiset vaikutukset, transitoririski eli siirtyminen vähähiiliseen yhteiskuntaan sekä rahoitusmarkkinoiden systeimiriski.

Osa nykyisen ilmastostrategiamme tavoitteista on asetettu toteutumaan vuoteen 2020 mennessä ja vuoden 2020 aikana valmistelemme uutta ilmastostrategiaa.

Hilliriskin arviointi ja pienentäminen

Ilmastostrategian jatkuvana tavoitteena pyrimme varmistamaan, että sijoituksiimme ei liity liiallista ilmatoriskiä.

Ilmastonmuutoksen aiheuttamat epäsuorat ja suorat vaikutukset Eloon

	Välillisesti Eloon sijoituskohteiden ja palveluntarjoajien kautta vaikuttavat riskit		Suoraan Eloon vaikuttava riski
	Fyysiset riskit	Transitoririski (siirtyminen vähähiiliseen yhteiskuntaan)	Rahoitusmarkkinoiden systeimiriski
Ilmenemismuodot	Luonnonkatastrofit	Poliittinen Lainsäädäntö Teknologia	Ei voida hallita hajauttamalla
Hallintakeinot	Hajauttaminen	Hajauttaminen	Vaikuttaminen
Merkitys vaihtoehtoisissa ilmastonlämpenemisen skenaarioissa	4-6 asteen skenaario	> 2 asteen skenaario	Kaikki skenaariot, merkitys kasvaa korkeammassa ilmastonlämpenemisen skenaarioissa

Tämän arvioimiseksi ja seuraamiseksi laskemme sijoitusomaisuuden hiilijalanjäljen ja käytämme tuloksia osana ilmatoriskin arviointia. Mittaamisella Elo pyrkii ymmärtämään ja hallitsemaan sijoitusomaisuuteen liittyviä ilmastoriskejä ja mahdollisuuksia paremmin. Hiiliriskin osalta arvioimme sijoituskohteeseen liittyvän riskin tasoa, kehityssuuntaa ja sijoituskohteen sijoittumista toimialansa sisällä.

Hiilijalanjälki on tärkeä, mutta ei ainoa, mittari ilmatoriskin tarkastelussa. Se ei kuitenkaan yksinään sovellu sijoituskohteen ilmatoriskin arviointiin vaan sen lisäksi tulee huomioida muitakin seikkoja, kuten taseessa olevat fossiiliset polttoaineet, yhtiön liiketoiminnan riippuvuus fossiilista polttoaineista yrityksen liiketoiminnan muutokset ja tavoitteet ilmatoriskien suhteen.

Osana liiallisen hiiliriskin välttämistä Elo on myös liittynyt kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksiin. Säästötavoite vuosille 2017–2025 on vähintään 7,5 prosenttia kiinteistöjen vuosittaisesta energiankulutuksesta.

Osassa ”Tavoitteet ja mittarit” raportoimme Elon sijoitusomaisuuden hiilijalanjäljen ja hiili-intensiteetin kehityksen.

Elo on mukana useissa vaikuttamisaloitteissa ja yhteistyöhankkeissa ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi

2015–		<p>PRI Montréal Pledge Olemme sitoutuneet mittaamaan ja julkistamaan sijoitusomaisuutemme hiilijalanjäljen vuosittain.</p>
2015–2018		<p>CDP (2015, 2018) Elo on jäsen vesi- ja metsä sekä ilmastonmuutosohjelmissa. Vuonna 2018 Elo allekirjoitti Investor Action Request -aloitteen, jonka avulla sijoittajien näkyvyys salkkuyhtiöiden tapaan hallita hiilipäästöjään ja energiatehokkuuttaan paranee.</p>
2017–		<p>IIGCC, Institutional Investors Group on Climate Change Elo liittyi ensimmäisenä suomalaisena sijoittajana vuonna 2017. IIGCC on institutionaalisten sijoittajien yhteistyöverkosto, jonka tarkoituksena on kannustaa poliittisia päättäjiä, sijoittajia ja yrityksiä huomioimaan ilmastonmuutoksen aiheuttamat riskit ja mahdollisuudet. Osana IIGCC:tä Elo on ollut muun muassa mukana vaikuttamisaloitteissa, jotka on suunnattu öljy- ja kaasusektorille sekä sähköntuottajille.</p>
2017		<p>Climate Action 100+ Projektin tavoitteena on vaikuttaa viiden vuoden ajan maailman yli 100 suurimpaan saastuttajaan, jotta ne pienentävät päästöjään, kehittävät ilmastoasioiden raportointia ja ilmastonmuutoksen riskien hallintaa.</p>
2017		<p>Task Force on Climate-related Financial Disclosures Elo tukee julkisesti TCFD-raportointikehystä ja raportoi vuodelta 2018 ensimmäisen kerran TCFD:n mukaisesti.</p>
2018		<p>Investor Agenda Aloite on kehitetty kansainväliselle sijoittajayhteisölle nopeuttamaan ja laajentamaan toimia, jotka ovat kriittisiä ilmastonmuutoksen torjumisessa. Elo sitoutui samalla tekemään linjauksen kivihiihen osalta. Vastuullisen sijoittamisen periaatteita päivitettiin tältä osin vuonna 2019.</p>
2019		<p>Kirje EU:n päätöksentekijöille Joulukuussa 2019 Elo allekirjoitti IIGCC:n aloitteen EU:n päätöksentekijöille, joka painottaa hiilineutraaliuden tavoitteen saavuttamista Euroopassa vuoteen 2050 mennessä ja kaiken oleellisen EU-sääntelyn linjaamista Pariisin ilmastopimuksen mukaiseksi.</p> <p>IIGCC Paris Alignment Initiative Elo liittyi IIGCC:n Paris Alignment Initiativeen. Aloitteen tarkoituksena on selvittää miten institutionaalisten sijoittajien olisi mahdollista muokata sijoitusomaisuutensa linjaan Pariisin ilmastotavoitteiden kanssa. Aloitteen tavoitteena on tarkastella erilaisia metodologioita ja lähestymistapoja sijoittajille toteuttaa Pariisin ilmastopimuksen mukaisuus ja arvioida eri lähestymistapojen vaikutus sijoitusvarallisuudelle.</p>

Vaikuttaminen

Mielestämme olennainen keino hallita ilmatoriskejä sekä tarttua ilmastonmuutokseen liittyviin mahdollisuuksiin on sijoituskohteisiin vaikuttaminen. Yritysten strategia ja muuttuminen ovat keskiössä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin varautumisessa ja ilmastonmuutokseen liittyvien riskien hallinnassa sekä mahdollisuuksien luomisessa.

Elo tekee vaikuttamista yksin sekä yhdessä muiden toimijoiden ja sijoittajien yhteenliittymien kanssa. Yritystapaamiset ovat tyypillinen tapa vaikuttaa yksittäiseen sijoituskohteeseen. Kaikissa yritystapaamisissamme keskustellaan olennaisista vastuullisuuteen liittyvistä asioista mukaan lukien ilmastonäkökulmat.

Vuonna 2019 olimme mukana IIGCC:n EU:n päätöksen tekijöille kohdistamassa yhteiskirjeessä, jossa painotetaan hiilineutraalin tavoitteen saavuttamista Euroopassa vuoteen 2050 mennessä sekä kaiken oleellisen EU-sään-

telyn linjaamista Pariisin ilmastopöytäkirjan mukaiseksi. Elo osallistuu myös IIGCC:n Paris Alignment Initiative aloitteeseen, jonka tavoitteena on selvittää miten institutionaalisten sijoittajien salkut parhaiten saadaan tukemaan Pariisin ilmastopöytäkirjan tavoitteiden saavuttamista.

Mahdollisuuksien löytäminen

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet (SDG:t) toimivat Elon viitekehystenä sijoitusten positiivisen vaikutuksen arvioinnissa. YK:n kestävän kehityksen tavoitteet muodostavat maailmanlaajuisesti hyväksytyyn viitekehysten, joiden avulla sijoituskohteiden vastuullisuutta ja kehityksen suuntaa voidaan arvioida. Tavoitteiden saavuttamiseksi vaaditaan globaalisti myös merkittäviä investointeja ja pääomien uudelleen allokointia. Elon kaltaisen globaalien sijoittajien näkökulmasta kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttaminen on olennaista myös sijoitusmarkkinoiden kestävyyden näkökulmasta.

Pitkän aikavälin tavoitteemme on, että merkittävä osa sijoituksistamme tukee YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista vuoteen 2025 mennessä. Tavoite koskee suoria osake- ja yritysainasijoituksia sekä kaikkia infra- ja reaalisijoituksia. Elon tavoitteena on mitata sijoitusten positiivinen vaikutus ympäristöön ja yhteiskuntaan taloudellisen tuloksen lisäksi sekä kasvattaa positiivisia vaikutuksia tuovien sijoitusten osuutta salkuissa systemaattisesti.

TCFD-raportin osassa ”Tavoitteet ja mittarit” kerromme kehityksestä positiivisen vaikutuksen mittaamisen osalta.

Skenaarioanalyysit vaativat vielä kehittämistä

Skenaarioanalyysi on työkalu, joka perustuu eteenpäin katsovaan analyysiin vaihtoehtoisista tulevaisuuden skenaarioista. Sijoittajille skenaarioanalyysit antavat mahdollisuuden tarkastella niin ilmastonmuutoksesta aiheutuvia fyysisiä muutoksia kuin vähähiiliseen yhteiskuntaan siirtymisestä aiheutuvia muutoksia. Nämä kaksi riskikategoriaa ovat toisistaan riippuvaisia. Mitä paremmin onnistumme tavoitteessa siirtyä kohti vähähiilistä yhteiskuntaa sitä pienempiä ilmastonmuutoksen fyysiset riskit ovat ja päinvastoin.

Skenaarioanalyysit voidaan jakaa kahteen pääkategoriaan. Analyysin avulla voidaan selvittää minkä tietyn ilmastoskenaarioiden kanssa sijoittajan salkku on linjassa. Näillä analyyseillä voidaan tarkastella sitä, onko sijoittajan salkku linjassa Pariisin ilmastopöytäkirjan tavoitteiden saavuttamisen kanssa. Toisten skenaarioanalyysien avulla voidaan tarkastella miten vaihtoehtoiset ilmastoskenaariot vaikuttavat sijoittajan salkun tuotto-odotuksiin.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET

17 TAVOITETTA MAAILMAN MUUTTAMISEKSI

YK:n Kestävän kehityksen tavoitteet (SDG:t) ovat maailmanlaajuinen kestävyden viitekehys. Elossa ne toimivat viitekehystenä sijoitusten positiivisen vaikutuksen arvioinnissa.

Skenaarioanalyysit ovat hyvä työkalu, jolla saadaan yhä kattavampia arvioita ilmastonmuutoksen aikaansaamista riskeistä ja mahdollisuuksista. Niihin liittyy kuitenkin vielä huomattavasti epävarmuustekijöitä ja skenaariot todennäköisesti aliarvoivat ilmastonmuutoksen vaikutuksen merkittävässä määrin. Laadukkaampien skenaarioanalyysien tekeminen edellyttäisi myös yrityksiltä läpinäkyvämpää raportointia erityisesti ilmastoriskeistä ja niiden vaikutuksesta liiketoimintaan.

Käytämme skenaarioanalyysijä yhtenä työkaluna muiden joukossa ilmastonmuutokseen liittyvien riskien ja mahdollisuuksien arvioinnissa. Vuonna 2019 teimme Elon koko sijoitusomaisuutta koskevan skenaarioanalyysin, jonka mukaan sijoituksiimme ei liity markkinasta poikkeavaa hiiliriskiä tutkituissa skenaarioissa. Vuoden 2020 aikana jatkamme työtä ilmastonmuutokseen liittyvien riskien ja mahdollisuuksien parempaan integroimiseen sijoitusstrategiaan. Osana tätä työtä osallistumme IIGCC:n Paris Alignment Initiativeen.

Riskienhallinta

Elossa ilmastorisken hallinnoiminen on osa vastuullista sijoittamista. Ilmastoriskejä hallitaan ja ilmastonmuutokseen liittyviä mahdollisuuksia tunnistetaan toimimalla erityisesti Elon ilmastostrategian ja vastuullisen sijoittamisen periaatteiden mukaisesti. Ilmastorisken hallinnoimiseksi käytämme ulkoisten palveluntarjoajien tietokantaa oman analyysin lisänä.

Kehitämme jatkuvasti tapoja arvioida ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä yhä syvällisemmin eri omaisuusluokissa, toimialoilla ja yhtiöissä. Tavoitteenamme on myös pystyä arvioimaan, onko hiiliriski huomioitu sijoituskohteen arvostuksessa riittävällä tavalla.

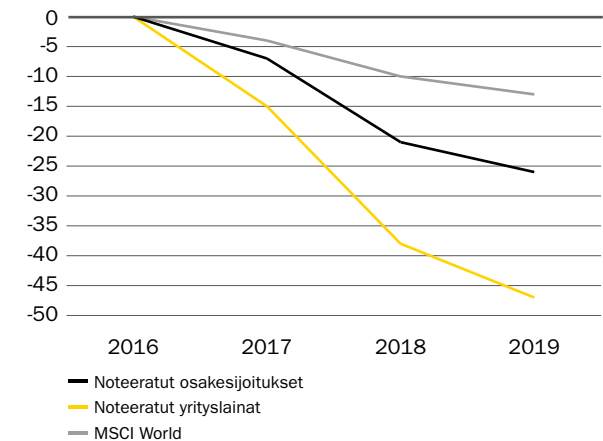
Tällä hetkellä keskitymme ilmastorisken ja -mahdollisuuksien tunnistamiseen ja hallintaan omaisuusluokka- ja salkkutasolla. Tutkimme mahdollisuuksia sisällyttää ilmastonmuutoksesta aiheutuvien riskien ja mahdollisuuksien sisällyttämistä strategiseen allokointiin. Nykyisillä työkaluilla ei ole vielä mahdollista arvioida ilmastorisken ja -mahdollisuuksien vaikuttamista sijoitusten pitkän aikavälin tuottoon. Riskienhallinta ja taloudellisen vaikuttavuuden mittaaminen helpottuu, kun analyysien perusteena oleva yritysten raportointi tieto sekä tiedon analysointiin käytettävät työkalut kehittyvät.

Ilmastotavoitteet ja mittarit Poissulkeminen

Ilmastonmuutoksen hillitsemisen näkökulmasta olemme poissulkeneet sijoituksistamme yhtiöt, joiden liikevaihdosta yli 25 prosenttia liittyy kivihiihen tuotantoon tai käyttöön energiantuotannossa ilman selkeää strategiaa kivihiihen käytön vähentämiseksi. Arvioimme lisäksi jatkossa pitäisikö edellä mainittuja rajoja laskea sijoituskohteiden kehitys huomioiden. **(GRI 103-3)**

Vuonna 2019 sijoituksista kivihiihen poissulkukriteerin perusteella poissuljettuja yhtiöitä oli yhteensä 116 kappaletta.

Elon noteerattujen osakesijoitusten ja yrityslainojen painotetun hiili-intensiteetin kehitys 2016–2019, %

Sijoitusten hiiliriski

PRI Montreal Pledgen allekirjoittajana olemme sitoutuneet huomioimaan hiiliriskin sijoituksissamme mittaamalla sijoitustemme hiilijalanjäljen. Julkaisemme hiilijalanjälkemme noteerattujen osake- että korkosijoitustemme osalta (Scope 1 ja 2) ja lisäksi raportoimme laajasti kiinteistösi- joitustemme ilmastovaikutuksista. Osana hiiliriskin arviointia huomioimme myös metsäsijoitustemme hiilinielun. Erikokoisten yhtiöiden hiilijalanjälkeä voidaan vertailla hiili-intensiteettiluvun avulla, joka saadaan laskemalla hiilijalanjälki suhteessa yhtiön liikevaihtoon. Raportoimme myös salkkupainoilla painotetun hiili-intensiteetin TCFD:n mukaisesti. **(GRI 103-3)**

Vuonna 2019 hiilijalanjäljen laskenta kattoi 48 prosenttia sijoitusomaisuudestamme.

Sijoitusten hiilijalanjälki (GRI 305-1 & 305-2)

Sijoitusportfolion hiilijalanjälki (Scope 1&2) ja (GRI 305-4) Hiili-intensiteetti (CO₂e/milj. USD/EUR) @2017 MSCI ESG research

Noteeratut osakesijoitukset	2019	2018	2017
Hiilijalanjälki (tCO ₂ e/miljoonaa sijoitettua dollaria)	147	180	154
Hiili-intensiteetti (tCO ₂ e/miljoonaa dollaria liikevaihtoa)	208	215	230
Painotettu hiili-intensiteetti (tCO ₂ e/miljoonaa dollaria liikevaihtoa)(TCFD)	203	219	256
Hiilijalanjäljen datan kattavuus	97 %	95 %	89 %
Noteeratut yritysainat	2019	2018	2017
Painotettu hiili-intensiteetti (tCO ₂ e/miljoonaa dollaria liikevaihtoa)(TCFD)	192	225	308
Hiilijalanjäljen datan kattavuus	88 %	88 %	89 %
Suorat kiinteistösisjoitukset	2019	2018	2017
Hiilijalanjälki (tCO ₂ e)	14 781	24 460	21 927
Normalisoitu hiilijalanjälki (tCO ₂ e/meur)	9,43	17	16
Hiilijalanjäljen datan kattavuus	67 %	70 %	76 %
Metsäsisjoitusten hiilinieluvaihtus	2019	2018	2017
Metsäsisjoitusten hiilinielu (tCO ₂)	250 000	220 000	175 000
Metsäsisjoitusten hiilivarasto (tCO ₂)	6 500 000	5 800 000	4 400 000

Positiivinen vaikutus

Ilmastostrategiamme tavoitteena on, että merkittävä osa sijoituskohteistamme tukee YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista eli tuottaa positiivisia ratkaisuja ympäristöön ja/tai yhteiskuntaan. Tavoite koskee suoria osake- ja yritysainasijoituksia sekä kaikkia infra- ja reaalisijoituksia. Lisäksi olemme asettaneet tavoitteeksi, että rahastomanagerit huomioivat ilmastonmuutoksen sijoitustoiminnassaan vuoteen 2020 mennessä.

Osuus sijoituskohteista, jotka tuottavat positiivisia ratkaisuja ympäristöön tai yhteiskuntaan (%)

	2019	2018	2017
Suorat osakesijoitukset	47	45	34
Suorat yritysainasijoitukset	59	53	34
Infra- ja reaalisijoitukset	48	44	44

Rahastomanagerien ilmastostrategiat. Ulkopuoliset rahastomanagerit, jotka ovat sitoutuneet huomioimaan ilmastonmuutoksen sijoitustoiminnassaan (%)

	2019	2018
Osakerahastot	100	100
Yrityslainarahastot	100	92
Infrastruktuurirahastot	100	69
Kiinteistösisjoitusrahastot	67	67
Pääomasijoitusrahastot	55	27

Notices: Subscriber shall include the following in all Public Reports distributed in connection with the Authorized Public Use.

(i) Subscriber shall place the following notice in proximity to the Services/Information: "Certain information ©2020 MSCI ESG Research LLC. Reproduced by permission".

(ii) Subscriber will also place the following notice therein: "Although Elo Mutual Pensions Insurance Company's information providers, including without limitation, MSCI ESG Research LLC and its affiliates (the "ESG Parties"), obtain information (the "Information") from sources they consider reliable, none of the ESG Parties warrants or guarantees the originality, accuracy and/or completeness, of any data herein and expressly disclaim all express or implied warranties, including those of merchantability and fitness for a particular purpose. The Information may only be used for your internal use, may not be reproduced or disseminated in any form and may not be used as a basis for, or a component of, any financial instruments or products or indices. Further, none of the Information can in and of itself be used to determine which securities to buy or sell or when to buy or sell them. None of the ESG Parties shall have any liability for any errors or omissions in connection with any data herein, or any liability for any direct, indirect, special, punitive, consequential or any other damages (including lost profits) even if notified of the possibility of such damages."

Hoidamme asiakassuhteitamme vastuullisesti ja luomme edellytyksiä kestäväälle työelämälle.

Asiakaspalvelun keskeiset elementit ovat ammattitaito, vastuu ja välittäminen.

Tukena asiakkaidemme arjessa

Työntekijän eläkevakuutus (TyEL) takaa työntekijälle ja yrittäjän eläkevakuutus (YEL) yrittäjälle eläketurvan. Haluamme tehdä työeläkeasioinnin vaivattomaksi ja palvella vastuullisesti, jotta asiakkaamme kokevat meidät työeläkevakuuttamisen parhaaksi kumppaniksi.

Asiakaspalvelumme keskeiset elementit ovat ammattitaito, vastuunotto ja välittäminen. Nämä tekijät konkretisoituvat asiakkaillemme vahvalla työeläkevakuuttamisen osaamisella, lupautusten pitämisellä ja asiakkaidemme erilaisten tilanteiden joustavalla huomioimisella ja auttamisella.

Asiakkaiden luottamuksesta Eloon kertoo se, että yrityksistä noin joka kolmas ja yrittäjistä noin 40 prosenttia on valinnut työeläkevakuuttajakseen Elon. Hoidossamme oli vuoden 2019 lopussa noin 83 300 yrittäjän eläkevakuutusta sekä noin 46 300 työnantajan ottamaa TyEL-vakuutusta, joissa on vakuutettuna kaikkiaan noin 410 200 työntekijää.

Elon omaa palvelua täydentää tiivis ja toimiva yhteistyö kumppaneidemme Fennian, LähiTapiolan ja Turvan kanssa. Kumppaneidemme palveluverkosto takaa sen, että työeläkevakuuttamisen palvelut ovat saatavilla eri puolilla Suomea.

Tavoitteena alan paras asiakaskokemus

Asiakaskokemus on Elossa aidosti tekemistä ohjaava asia ja sen eteen olemme tehneet monta vuotta systemaattisesti töitä. Asiakaspalvelumme laatu koostuu monista elementeistä. Tärkeitä asioita ovat nopeus ja vaivattomuus, asian hoitaminen yhdellä puhelulla sekä aito asiakkaasta välittäminen. Toimivat palveluprosessit ja tietojärjestelmät mahdollistavat erinomaisen kokemuksen. Kehitämme jatkuvasti palveluitamme hyödyntäen asiakkailtamme saatua palautetta, analytiikkaa ja robotiikkaa.

Vuoden 2019 aikana vakuutuspalveluihin tuli noin 87 000 asiakaspuhelua ja vastausprosenttimme oli erittäin korkea, noin 98 prosenttia. Keskimääräinen jonotusaika oli 25 sekuntia.

Mittaamme puhelinpalvelumme asiakastytyväisyyttä suositteluarvosanalla (NPS). Vuoden 2019 osalta saavutimme asiakaskokemuksen NPS-mittauksessa huipputuloksen 86,1. NPS-kyselyn yhteydessä asiakkailtamme on mahdollisuus antaa myös vapaata palautetta palvelustamme. Palautteissa korostuvat toistuvasti positiivisina asioina nopea puhelimeen vastaaminen, asiantuntemus, joustavuus ja ystävällisyys.

Asian hoitaminen yhdellä kertaa kuntoon on myös todella tärkeää. 93 prosenttia asiakkaistamme saikin asiansa hoidettua yhdellä puhelinsoitolla. Jatkuva panostaminen henkilöstöömme osaamiseen ja palveluprosessiemme kehittämiseen mahdollistavat tulevaisuudessakin sen, että mahdollisimman moni asia hoituu alusta loppuun yhden keskustelun aikana.

Puhelimen lisäksi kanssamme voi asioida verkkopalvelussamme, joka on käytössä noin 81 prosentilla TyEL-asiakkaistamme ja noin 74 prosentilla YEL-asiakkaistamme. Verkkopalvelustamme löytyy monia hyödyllisiä palveluita erikokoisille ja eri tilanteissa oleville työnantaja-asiakkaillemme.

Olemme tehneet myös uudistuksia, jotka palvelevat tilitoimistojen ja meklarien tarpeita ja helpottavat heidän arkeaan. Yrittäjäasiakkaidemme osalta verkkopalvelusta löytyvät entisestään parannetut tutut palvelut, joiden lisäksi yrittäjät voivat hoitaa YEL-vakuutusasioitaan Yrittäjän mobiili-sovelluksella. Kun YEL-asiat hoituvat sujuvasti, yrittäjät voivat keskittyä täysillä yritystoimintansa pyörittämiseen.

Verkkopalveluun uusia ominaisuuksia

Olemme kehittäneet verkkopalveluamme vahvasti yhteistyössä asiakkaidemme kanssa. Järjestimme vuoden aikana esimerkiksi asiakasraateja, joiden kautta saimme aitoa palautetta asiakkailtamme muun muassa palvelun käytettävyyden kehittämiseen.

Verkkopalveluumme lisättiin muun muassa työyhteisömittari, TyEL-maksun kehityksen seuranta sekä tieto keskimääräisestä vanhuuseläkkeellesiirtymisestä yrityksessä. Palvelu helpottaa asiakkaitamme liiketoimintansa suunnittelussa ja johtamisessa.

Vuonna 2019 teimme saavutettavuusdirektiiviin liittyviä töitä verkkopalveluihimme. Saavutettavuusdirektiivi parantaa digitaalisten palveluiden laatua.

CASE

Kevytyrittäjille vakuuttaminen helpoksi

Elo kokee tärkeänä sen, että kevytyrittäjät saavat YEL-vakuutuksen itselleen vaivattomasti siinä vaiheessa, kun YEL-vakuuttamisen edellytykset täyttyvät. Vuonna 2019 Elo solmi yhteistyösopimuksen laskutuspalveluyritys Eezy Kevytyrittäjien kanssa. Eezy:n asiakkaat pystyvät ottamaan YEL-vakuutuksen Elostä ja tekemään muutoksia siihen suoraan Eezy:n verkkopalvelun kautta. Eezy:n lisäksi Elo on mukana yrittäjille suunnatussa Polku-palvelussa. Palvelun kautta yrittäjä voi hankkia tarvitsemiaan tuotteita ja palveluita, kuten YEL-vakuutuksen Elostä.

Asiakkaamme hyötyvät toimintamme tehokkuudesta

Työeläkeyhtiöissä sekä toiminnan tehokkuus että yhtiön vakavaraisuus vaikuttavat asiakkaille maksettaviin asiakashyvityksiin, jotka alentavat työnantajan lopullista vakuutusmaksua.

Tehokkuutta kuvataan hoitokustannustehokkuudella eli sillä, kuinka paljon hoitokustannustulosta yhtiö käyttää liikekuluihinsa. Vuonna 2019 Elon liikekulut olivat 73,4 prosenttia vakuutusmaksun hoitokustannustulosta. Vuodelta 2019 Elo siirtää asiakashyvityksiin 86,9 miljoonaa euroa, mikä on 0,61 prosenttia TyEL-palkkasummasta.

Sähköinen laskutus jatkaa kasvuaan

Sähköisen laskutuksen valinneiden asiakkaiden määrä jatkoi kasvua. TyEL-asiakkaistamme 44,3 (36,5) prosenttia on valinnut sähköisen laskutuksen ja YEL-asiakkaistamme 32,5 (24,4) prosenttia. Verkkolaskutuksen saa helposti käyttöönsä verkkopalvelussamme.

Ne yrittäjät, jotka ovat itse YEL-vakuutuksensa maksajia, voivat puolestaan ottaa e-laskun käyttöön omassa verkkopankissaan. Sähköinen laskutus on osa vastuullista toimintaamme, sillä se hyödyttää asiakkaitamme toimintamme tehostumisena ja vähentää paperipostituksesta johtuvia ympäristövaikutuksia.

Tulorekisteri onnistuneesti käyttöön

Kansallinen tulorekisteri otettiin käyttöön tammikuussa 2019. Tulorekisteriaikaan siirtyminen oli iso muutos niin asiakkaillemme kuin Elolle, kun tulorekisteriin tehtävät ilmoitukset korvasivat entiset, muun muassa suoraan työeläkeyhtiölle tehdyt ansioilmoitukset. Tavoitteenamme oli hoitaa tulorekisteriin siirtyminen niin, että asiakkaamme saavat vastaisuudessakin Elostä alan parasta asiakaspalvelua sekä parhaan mahdollisen tiedon tulorekisterin vaikutuksesta toimintaansa.

Asettamillamme mittareilla ja asiakaspalautteen perusteella saavutimme tavoitteet erinomaisesti. Esimerkiksi tulorekisterin virheilmoitusten ja asiakaspuheluiden määrä aiheeseen liittyen oli vähäinen. Sujuvan siirtymävaiheen taustalla oli perusteellinen valmistautuminen muutokseen. Viestimme asiakkaillemme aktiivisesti muutoksesta, koulutimme henkilöstöämme kattavasti ja teimme muutokset järjestelmiimme huolellisesti.

Koska ansioilmoitukset tehdään tulorekisteriin pääsääntöisesti aina viiden kalenteripäivän kuluessa palkanmaksusta, ja TyEL-vakuutusmaksut ovat siten reaaliaikaisia ja lopullisia, alkuvuoden ruuhkahuiput TyEL-vuosi-ilmoituksiin ovat historiaa. Työmäärien tasaantuminen ja puhelumäärien vähentyminen ovat mahdollistaneetkin Elossa entistä laaja-alaisemman oppimisen ja työskentelyn. Tämä puolestaan näkyy asiakkaillemme entistäkin parempana ja proaktiivisempänä asiakaspalveluna.

ASIAKKAAN ÄÄNI -KILPAILUSTA VOITTO TOISTAMISEEN

Toukokuussa 2019 Elon vakuutuspalvelut voitti tuloksella 84,96 pienten ja keski suurten asiakaspalvelujen sarjan Bisnoden järjestämässä Asiakkaan Ääni -kilpailussa. Tulokset perustuivat vuoden 2018 NPS-tulosten vertailuun eri asiakaspalvelujen välillä. Voitto oli Elolle toinen peräkkäinen. Menestyminen kilpailussa osoittaa sen, että asiakaspalvelumme taso on jatkuvasti korkea ja asiakkaamme voivat luottaa saavansa meiltä jatkossakin erinomaista palvelua.

YEL-TYÖTULON OIKEA TASO TURVAA YRITTÄJÄÄ

Yrittäjän sosiaaliturva perustuu YEL-vakuutuksessa vahvistettuun työtuloon. Työeläkkeen lisäksi se antaa turvaa monenlaisissa elämäntilanteissa, kuten sairastuessa, perheen kasvaessa ja työttömyydessä. Suomen suurimpana yrittäjien eläkevakuuttajana Elo haluaa pitää huolta siitä, että yrittäjien työtulot olisivat mahdollisimman oikealla tasolla ja vastaisivat yrittäjän työpanosta. Elo kertoo yrittäjäasiakkailleen aktiivisesti ja ymmärrettävästi, mikä merkitys työtulolla yrittäjälle on.

VIISI HARHALUULOAA YRITTÄJIEN ELÄKE- VAKUUTUKSESTA – EI VAIKUTA VAIN VANHUUSELÄKKEEN MÄÄRÄÄN

Suuri osa yrittäjistä luulee, että YEL-vakuutusmaksut vaikuttavat ainoastaan vanhuuseläkkeen määrään. Yrittäjien eläkevakuutukselle määritelty työtulo vaikuttaa kuitenkin suoraan ja laajasti yrittäjän sosiaaliturvaan sairauspäivärahasta aina työkyvyttömyyseläkkeeseen.

9.4.2019 Artikkelii

lue lisää >

Asiakkaidemme tarpeet huomioivaa rahoitusta

Elon monipuolisilla rahoitustuotteilla tuemme suomalaisten asiakasyritystemme kannattavaa kasvua ja kilpailukykyä yhdessä rahoituskumppaneidemme kanssa. Huomioimme asiakasyritystemme yksilölliset rahoitustarpeet ratkaisukeskeisesti.

Käsitlemme vuosittain noin 200 rahoitushanketta, joko asiakkaidemme tai kumppaneidemme yhteydenoton myötä. Rahoituksemme täydentää rahoituskumppaneidemme, kuten pankkien, Finnveran ja vahinkovakuutusyhtiöiden tarjontaa. Perehdymme kuhunkin rahoitushankkeeseen huolellisesti asiakasta kuunnellen, minkä pohjalta pystymme tarjoamaan parhaan mahdollisen vaihtoehdon. Asiantuntijamme neuvovat asiakkaitamme rahoitusratkaisun rakentamisessa verkostomme kanssa myös niissä tapauksissa, joissa emme voi itse tarjota rahoitusta.

Pääasialliset rahoitustuotteemme ovat takaisinlaina ja kasvulaina sekä PK-laina pienten ja keski suurten yritysten rahoitustarpeisiin. Rahoitusvalikoimaamme kuuluvat lisäksi välirahoitus sekä suorat pääomasijoitukset. Yritykset voivat hakea Eloilta rahoitusta investointeihin, yrityskauppoihin, omistuksen ja rahoituksen uudelleenjärjestelyyn, kansainvälistymiseen sekä käytöpääomatarpeisiin. Noudatamme rahoituspäätöksissä vastuullisen sijoittamisen periaatteitamme.

” Rahoitusratkaisuilla mukana mahdollistamassa suomalaisten yritysten kilpailukykyä.

Tietoon ja tarpeeseen perustuvalla yhteistyöllä vahvempaa työkykyä

Väestön ikääntyessä ja työkyvyttömyyden yleistyessä pitkät ja mahdollisimman eheät työurat ovat tärkeämpiä kuin koskaan. Olemme tiiviisti mukana asiakkaidemme arjessa vaalimassa vahvaa työkykyjohtamisen osaamista tässä haastavassa tilanteessa.

Työkyvyttömyysriskin hallinta auttaa yrityksen johtoa ehkäisemään ennenaikaisia työuran keskeytymisiä, pienentämään työkyvyttömyyseläkkeistä ja sairauspoissaoloista aiheutuvia kustannuksia sekä johtamaan työkykyä strategisesti pitkin työntekijöiden työuraa. Järjestelmällisellä ja tavoitteellisella työkykyjohtamisella varmistetaan henkilöstön kyky ja motivaatio toimia yrityksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Elon työkykyjohtamisen palveluiden tarkoitus on auttaa turvaamaan asiakkaidemme osaaminen työkykyjohtamisessa.

Finanssivalvonnan antamat työeläkevakuutusyhtiöiden työkyvyttömyysriskin hallintaa koskevat ohjeet ja raportointimääräykset ohjaavat työkykyjohtamisen palveluidemme kehitystä ja tarjontaa. Ohjeiden mukaan työkyvyttömyysriskin hallintaan tähtäävän toiminnan kustannukset voidaan kattaa ainoastaan TyEL-vakuutusmaksun työkyvyttömyysriskin hallintaosalla. Ohjeet edellyttävät myös, että asiakkaat osallistuvat työkykyhankkeiden kustannuksiin vähintään samalla rahasummalla kuin työeläkeyhtiö.

Lokakuussa 2019 Finanssivalvonta ohjeisti työeläkeyhtiöitä työkyvyttömyysriskin hallinnan osalta ja aloitimme Elossa valmistelut uusien ohjeiden tuomien muutosten toteuttamiseksi. Työ edellyttää Eloilta sisäisiä selvitystöitä ja arvioiteja sekä toimivien ratkaisujen löytämistä.

Tavoitteenamme on huolehtia, että asiakkaidemme työkykyjohtamisen hankkeet, joiden rahoitukseen osallistumme, tukevat työurien pidentämistä ja pitkällä tähtäimellä vähentävät työkyvyttömyysriskiä. Finanssivalvonnan vaatimusten mukaisesti olemme kehittäneet riskien kartoittamiseen ja vaikuttavuuden seurantaan liittyviä työkaluja.

Työkyky kehittyy ja muuttuu pitkin työuraa

Työelämän murros ja eläkeiän nouseminen ovat olennaisia haasteita työkyvyille ja työurien pidentämiselle kaikilla toimialoilla ympäri Suomen. Vanhojen työtehtävien poistuessa syntyy uusia työnkuvia, jotka edellyttävät uutta osaamista ja jatkuvaa oppimista pitkin työuraa. Työnantajilla, esimiehillä ja työntekijöillä itsellään on paljon vastuuta

Työelämän murros ja eläkeiän nouseminen ovat haasteita työkyvyille ja työurien pidentämiselle.

osaamisen ylläpitämisestä. Työkykyjohtamisen palveluiden asiantuntijamme ovat yritysjohdon kumppaneita työkykyriskien havainnoimisessa ja ehkäisemisessä.

Edellytykset mahdollisimman eheälle työuralle luodaan jo ensimmäisellä työpaikalla. Siksi on tärkeää, että nuoret kiinnittyvät työelämään mahdollisimman varhain. Myös myöhemmin työuran varrella tulee vastaan elämäntilanteita, jotka vaikuttavat työkykyyn eri tavoin ja voivat edellyttää esimerkiksi työaikajoustoja tai uudelleen koulutusta.

Tuemme asiakasyrityksiämme työkykyjohtamistyössä, joka antaa työkaluja ja keinoja tukea yritysten työntekijöiden työkykyä niin uran alkupäässä kuin sen jatkamisessa eläkeikään asti. Lisäksi pyrimme auttamaan yrityksiä kehittämään jo olemassa olevia ja uusia prosesseja työkyvyn tukemiseksi työuran eri vaiheissa.

Työkykyjohtaminen on yritysten menestyksen mahdollistaja

Työkykyjohtaminen on monen tahon yhteistyönä toteutettavaa ennakoivaa, tavoitteellista ja pitkäjänteistä toimintaa, jolla edistetään työntekijöiden työkykyä ja esimiesten valmiuksia johtaa työtä. Työhyvinvointi on laadukkaan työkykyjohtamisen tulos. Konkreettisesti sen vaikutukset

näkyvät sairauspoissaolo- ja työkyvyttömyyskustannuksissa sekä yrityksen tuottavuudessa pitkällä aikajänteellä. Onnistuneella työkykyjohtamisella varmistetaan, että työntekijät voivat onnistua työssään, ja yritys voi saavuttaa asettamansa tavoitteet.

Tarjoamme eri kokoisille ja eri vaiheissa oleville yrityksille henkilöstö- ja työkykyriskejä kartoittavia työkaluja, koulutuksia ja asiantuntijatukea sekä hankkeiden vaikutavuuden seurannan mittareita. Työkykyjohtamisen kehittämispäällikkömme toimivat yritysjohdon kumppaneina henkilöstöriskien hallinnassa. Laajan verkostomme ansiosta tavoitamme asiakkaamme ympäri Suomea. Paikalliset asiantuntijamme saavat erinomaista palautetta sekä asiakkailtamme että yhteistyökumppaneiltamme.

Seuraamme työmme vaikuttavuutta jatkuvasti hankkeiden vaikuttavuuteen kehitetyillä mittareilla. Elon verkopalvelussa olevan työkykyjohtamisen työkalun avulla arvioimme yhdessä asiakkaidemme kanssa toteutuneiden hankkeiden vaikuttavuutta ja niistä saatuja kokemuksia. Työkalun avulla käymme läpi, mitkä toimenpiteet onnistuivat hyvin, mitä kannattaa jatkossa kehittää ja mitä ei kannata tehdä uudestaan.

CASE

Opastusta esimiehille kätevässä oppaassa

Asiakkaidemme toiveesta kokosimme vuonna 2019 esimiehille tarkoitetun työkykyjohtamisen käsikirjan. Se antaa tiiviissä muodossa helposti lähestyttäviä käytännön vinkkejä hyvään arjen johtamiseen. Käsikirjassa on valmiita toimintamalleja, joilla esimies voi tukea työntekijöiden työkykyä vaikeammassakin tilanteissa. Käsikirjan ”Pomopeili”-työkalulla esimiehet voivat testata omat taitonsa työkykyjohtamisen eri osa-alueissa ja haastaa itseään kehittymään lisää. Käsikirja on vapaasti kaikkien asiakkaidemme saatavilla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

BLOGI 4.10.2019: Missä menee suomalaisten työkyky?

Työkyvyttömyyseläkkeiden määrän kääntyminen kasvuun pitkään jatkuneen laskevan trendin jälkeen on puhuttanut ja huolestuttanut. Masennukseen sairastumiseen on monia syitä, mutta työpaikoilla voidaan tehdä paljon työkyvyn tukemiseksi.

[lue lisää >](#)

Valmennukset kehittävät ja ylläpitävät asiakkaidemme työkykyjohtamisen osaamista

Järjestimme vuonna 2019 yhteensä 32 kaikille asiakkaillemme avointa työkykyjohtamisen valmennusta ja lisäksi teimme useita valmennusvideoita verkkopalveluumme. Tilaisuuksiin osallistui noin 830 asiakasyritystemme edustajaa 10 paikkakunnalla ympäri Suomea.

Valmennusten sisältö rakentuu asiakkaidemme tarpeista ja työkykyjohtamisen haasteista, joiden Elon asiantuntijat havaitsevat vaikuttavan ja vaikeuttavan asiakasyritystemme arjen toimintaa ja onnistumista. Valmennukset tarjoavat apua ja näkökulmia muun muassa esimiestyön haastaviin tilanteisiin, työntekijän varhaiseen tukeen, valmentavaan johtamiseen ja nuorten työntekijöiden kohtaamiseen. Asiakkaamme kokivat valmennukset laadukkaiksi ja hyödyllisiksi. Erityisesti he arvostivat ajan-kohtaisia aiheita, asiantuntevia valmentajia ja valmennuksista saatavia työkaluja omaan työhön. Osallistujat antoivat valmennuksille keskimäärin arvosanan 4,4 asteikolla 1–5 ja 96,7 prosenttia suosittelisi valmennuksia.

Elo järjesti vuonna 2019 neljä Työkykyjohtamisen superosaaja -valmennusta, joihin osallistui 116 työkykyjohtamisesta vastaavaa henkilöä 81 eri asiakasyrityksestä.

Kyseessä on noin vuoden kestävä valmennuskokonaisuus, joka auttaa ottamaan haltuun yrityksen työkykyriskejä ja niistä aiheutuvia kuluja. Valmennuksen tavoitteena on, että osallistujat edistävät suunnitelmallista työkykyjohtamista omassa organisaatiossaan hyödyntäen kumppaneita sekä Elon työkykyjohtamisen työkaluja.

Lisäksi valmennus antaa eväitä selvittää yrityksen kehittämistarpeita ja kohdentaa toimenpiteitä siten, että niillä voi vaikuttaa työkyvyttömyysriskeihin. Valmennus rakentuu neljästä päivästä ja osallistujien työkykyjohtamisen kehittämistehtävästä.

Osallistujat ovat antaneet valmennuksesta erittäin myönteistä palautetta. Asiakkaamme ovat kokeneet koulutuskokonaisuuden hyväksi ja he ovat saaneet oman työnsä tueksi konkreettisia ideoita ja vertaistukea sekä työkykyjohtamisen työkaluja yrityksen käytänteisiin. Työkykyjohtamisen superosaaja -valmennuskokonaisuuden NPS oli keskimäärin 79.

Vuonna 2019 toteutimme myös pk-yrityksille suunnatun Työkykyjohtamisen taitaja -verkkovalmennuksen ensimmäisen pilotin. Valmennus oli ensimmäinen täysin verkossa tapahtunut valmennus, jonka tavoitteena on tarjota pk-yrityksille mahdollisimman helposti lähestyttävä

työkykyjohtamisen perusasioihin keskittyvä paketti. Verkkovalmennuksen aloitti 50 asiakasyritystä ja sen suoritti loppuun 43 henkilöä. Työkykyjohtamisen taitaja -verkkovalmennuksen NPS oli 50.

Työkykyjohtamisen taitaja -verkkovalmennus otetaan osaksi pk-asiakkaiden palveluvalikoimaa. Sen tavoitteena on, että pk-yritykset saavat toimialaansa, kokoonsa ja työkykyriskeihinsä soveltuvaa valistusta työkykyasioissa.

Palvelukehitys ja paikallinen osaaminen asiakkaidemme tarpeisiin

Työkykyjohtamisen verkkopalvelumme tarjoaa päivittäiseen esimiestyöhön ja työkykyjohtamisen kehittämiseen tietoa ja työkaluja, kuten Työkykyjohtamisen käsikirja.

Verkkopalveluamme käyttämällä asiakkaamme saavat yhdellä nopealla silmäyksellä kokonaiskäsityksen yrityksen työkykyjohtamisen nykytilasta. Yritykset voivat seurata työkyvyttömyyseläkkeiden aiheuttamia kustannuksia ja ennakoita niitä paremmin. Kokonaisuudessaan palvelu ohjaa strategisempaan työkykyjohtamiseen ja ennaltaehkäisevään työhön, jotka puolestaan tuovat ennustettavuutta ja kustannussäästöjä.

Pk-yritykset ovat Suomessa merkittäviä työllistäjiä. PK-asiakkaiden aktivoituminen työkykyjohtamisen palveluiden käyttäjinä on ollut huomattavaa ja Elon tavoitteena on valistaa kaiken kokoisia yrityksiä työkykyjohtamisen hyödyistä.

BLOGI 10.12.2019:

Nuoret tarvitsevat turvallista opastusta työelämässä

Ahdistuneisuus ja masennus näkyvät nuorten lisääntyneenä työkyvyttömyytenä. Jos esimiehellä tai kollegalla herää huoli nuoresta, on aika pysähtyä ja kysyä, onko kaikki hyvin.

[lue lisää >](#)

Huolehdimme nykyisistä ja tulevista eläkeläisistä

Meillä on vastuullamme 240 900 nykyisen eläkeläisen sekä yli 493 600 tulevan eläkkeensaajan eläketurva. Vuonna 2019 maksoimme eläkkeitä yhteensä 3 413 miljoonaa euroa.

Eläkkeelle jääminen päättää työuran ja mullistaa arjen. Työelämän jäädessä taakse asiakkaidemme sosiaaliset suhteet, jokapäiväinen elämä ja toimeentulo muuttuvat. Vaikutus yltää myös asiakkaidemme läheisiin. Eri elämäntilanteissa erilaiset vaihtoehdot tulevat tarpeeseen. Siksi asiakkaillemme on tärkeää saada tietää, millaisia vaihtoehtoja eläkkeelle jäämiseen on.

Elämän suurissa muutoksissa vaivaton ja virheetön palvelu sekä tasapuolinen ja oikeudenmukainen kohtelu helpottavat asioiden hoitamista. Eläkkeelle jäämisen ajankohta tai vaihtoehdot eivät aina ole yksinkertaisia. Siksi olemme säännöllisesti yhteydessä eri-ikäisiin asiakkaisiimme, jotta he tuntevat eläkkeelle jäämisen eri mahdollisuudet.

Vuonna 2019 annoimme eläkepäättöksiä hakemuksesta noin 26 000 (25 200) eli 3 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Koska asiakkaidemme toimeentulon jatkuvuus on tärkeää turvata siirryttäessä eläkkeelle, pyrimme pitämään eläkehakemusten käsittelyajat nopeina sekä päätökset laadukkaina ja selkeinä. Teemme jatkuvasti eläkepäättösten laadunseurantaa varmistaaksemme, että asiakkaamme saavat eläkepäättöksensä oikein ja oikea-aikaisesti. (GRI 103-2)

Ei turhia katkoksia asiakkaidemme toimeentuloon

Elon asiakkaat ovat saaneet eläkepäättökset nopeammin kuin muiden työeläkeyhtiöiden asiakkaat jo vuosien ajan. Vuonna 2019 annoimme eläkepäättökset keskimäärin noin 9 (8) päivää eli 25 (20) prosenttia muiden työeläkeyhtiöiden keskiarvoa nopeammin. Meillä vakuutetut yrittäjät saivat eläkepäättöksensä keskimäärin 33 (30) prosenttia nopeammin kuin muiden työeläkeyhtiöiden yrittäjäasiakkaat. (GRI 103-3)

Asiakkaamme voivat odottaa nopeita päätöksiä myös silloin, kun eläke tulee osittain ulkomailta. Jos eläkkeenhakija on työskennellyt Suomen lisäksi toisessa EU-maassa, hän saa eläkepäättökseen Elostä keskimäärin yli puolet nopeammin kuin alalla keskimäärin. Eläkepäättökseen saaminen tulee nopeutumaan entisestään, kun siirrymme käyttämään sosiaaliturvatietojen sähköistä vaihtojärjestelmää muiden EU-maiden kanssa.

Huolenpitoa suuren menetyksen äärellä

Perheenhuoltajan menehtyessä asiakkaidemme elämän turvantunne järkkyy. Vuoden 2019 aikana olemme viestineet puolisonsa menettäneille asiakkaillemme oikeudesta eläkkeeseen ilman, että heidän täytyy itse olla

yhteydessä meihin. Vuonna 2019 annoimme 2 106 päätöstä perhe-eläkkeistä keskimäärin 15 päivässä, mikä on kuusi päivää nopeammin kuin muilla työeläkeyhtiöillä keskimäärin.

Huippulaadukas asiakaspalvelu on päivittäinen tavoitteemme

Asiakkaamme ansaitsevat mutkatonta ja asiantuntevaa palvelua kaikissa kanavissamme. Vuonna 2019 jatkoimme pitkäaikaista panostamista monikanavaisuuteen ja entistä helpompaa asiointiin erityisesti verkossa. Etuuksista riippuen otamme vastaan sähköisissä kanavissa noin 40 prosenttia hakemuksista. Eläkettä hakevat asiakkaamme voivat hoitaa hakemuksensa sekä saada eläkepäätöksensä tehokkaasti ja helposti verkkopalvelumme kautta.

Asiakkaamme ovat hyvin tyytyväisiä Elosta saamaansa palveluun. Eläkeasioissa vastaamme asiakkaiden puheluihin keskimäärin 11 sekunnissa ja vastausprosenttimme palvelunumerossa on 99. Puhelinpalvelumme suositte-

vosana (NPS) oli 70. Eläkepalveluiden asiakastytyväisyyskyselyyn vastanneista 88 prosenttia antoi Elolle kiitettävän arvosanan. Asiakkaamme ovat kiittäneet meitä erityisesti osaamisestamme, palveluasenteestamme ja tavoitettavuudestamme. **(GRI 103-3)**

Vuonna 2019 jatkoimme verkkopalvelun kehittämistä ja laajentamista entistä kattavammaksi. Otimme käyttöön uusia palveluja, esimerkiksi leskeneläkkeen sähköisen hakemisen sekä maksettujen kulukorvausten näyttämisen verkkopalvelussa. Lisäksi teimme verkkopalvelun saavutettavuuteen ja käytettävyyteen liittyviä uudistuksia. Osallistamme asiakkaitamme verkkopalvelun kehittämiseen muun muassa keräämällä asiakaspalautetta verkkopalvelussa sekä testaamalla verkkopalvelun käytettävyyttä asiakkailtamme. Asiakkaidemme keskimääräinen suositte-

luarvosana (NPS) verkkopalvelulle oli 59. Jatkoimme panostuksiamme asiakaspalvelukulttuurimme kehittämiseen valmentamalla henkilöstöämme erityisesti puhelinpalvelussa. Laajensimme myös työntekijöidemme

chat-palveluosaamista. Pidämme vahvasti huolta, että työntekijöidemme eläkkeisiin ja niiden hakemiseen liittyvä osaaminen on mahdollisimman korkeatasoista.

Uudet teknologiset ratkaisut, kuten robotiikka ja data-analytiikka, tehostavat työtämme, mikä ansiosta asiakkaamme saavat eläkepäätöksensä entistä nopeammin ja laadukkaammin. Analytiikka helpottaa ja tukee eläkeasiantuntijoiden harkinnanvaraista työtä. Automaation ansiosta eläkeasiantuntijoidemme työ on nopeutunut niin, että asiakkaamme saavat päätöksen osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen hakemukseensa jo samana päivänä.

Tulorekisteri on nopeuttanut vanhuuseläkepäätöksiä

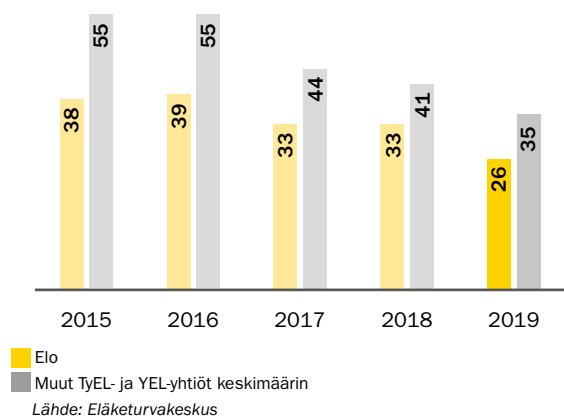
Vuoden 2019 alussa käyttöön tullut tulorekisteri vaikutti merkittävästi vanhuuseläkepäätösten antamiseen ja asiakkaidemme toimeentuloon. Jotta vanhuuseläke voidaan myöntää ja sen määrä voidaan laskea, työnantajien tulee ilmoittaa työsuhteen päättyminen ja viimeiset palkkatiedot tulorekisteriin.

Tulorekisterin ansiosta Elon asiakkaat ovat saaneet vanhuuseläkepäätökset entistäkin nopeammin. Hakemuksen saapuessa asiakas saa väliaikaisen eläkepäätöksen tulorekisterissä olevien ansiotietojen perusteella. Aiemmin Elo on joutunut pyytämään tietoja työnantajalta. Asiakas saa lopullisen päätöksen, kun eläkkeenhakijan työnantaja on ilmoittanut lopulliset ansiot tulorekisteriin.

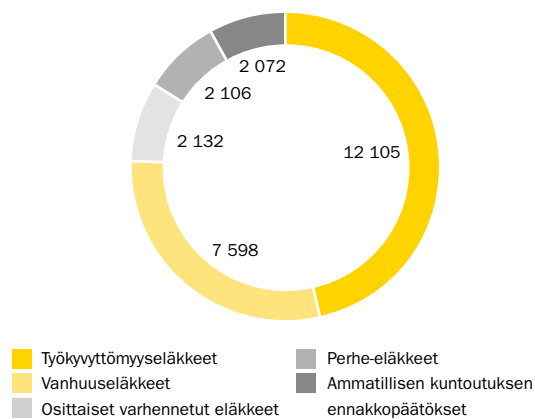
Tulorekisteri tulee todennäköisesti lyhentämään tulevaisuudessa myös muiden eläkelajien hakemusten käsittelyaikaa.

Vuoden 2021 alusta tulorekisteri laajenee koskemaan myös etuustietoja, mikä tarkoittaa, että myös Elo ilmoittaa maksetut eläkkeet järjestelmään. Tulemme myös hyödyntämään muiden etuuksien maksajien, kuten Kelan, ilmoittamia tietoja, mikä nopeuttaa eläkekäsittelyä ja parantaa osaltaan päätösten oikeellisuutta.

Eläkehakemusten käsittelyajat, vrk

Eläkepäätösten määrä eläkelajeittain, kpl

Kuntoutus antaa uuden mahdollisuuden työelämässä

Kenenkään työuran ei tarvitse päättyä ennenaikaisesti heikentyneen työkyvyn takia. Ammatillinen kuntoutus antaa haasteita kohdanneille mahdollisuuden jatkaa töitä esimerkiksi muokatussa työtehtävässä tai jopa kouluttautumalla uudelleen.

Ammatillisen kuntoutuksen tavoitteena on pysyvän työkyvyttömyyden torjuminen löytämällä soveltuvaa työtä, jossa työuraa voi jatkaa terveysrajoitteista huolimatta. Ammatillinen kuntoutus voi olla työkokeilua, työhönvalmennusta tai opiskelun tukemista. Vuonna 2019 Elon ammatillisen kuntoutuksen piirissä oli noin 2 800 (2 900) kuntoutujaa.

Yleisin syy hakea kuntoutusta oli tuki- ja liikuntaelinsairaudet; 45 prosenttia syistä. Mielen terveyden sairaudet olivat syy kuntoutuksen hakemisessa 27 prosentilla. Mielen terveyssyistä hyväksytyjen ammatillisen kuntoutuksen hakemusten määrä kasvoi 7 prosenttia. Käytetyimmät kuntoutuskeinot olivat työkokeilu ja työhönvalmennus.

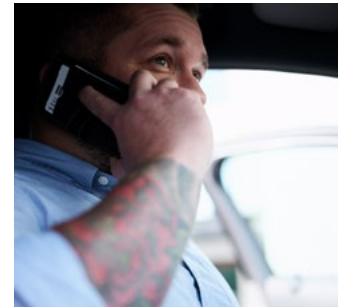
73 prosenttia (71) vuoden 2019 aikana Elon ammatillisen kuntoutuksen piirissä olleista pääsi takaisin työmarkkinoille. **(GRI 103-3)** Oikea ajoitus, tarkoituksenmukainen kuntoutussuunnitelma ja motivoitunut kuntoutuja ovat

ratkaisevia tekijöitä kuntoutuksen onnistumisessa. Elon keskimääräinen käsittelyaika ammatillisen kuntoutuksen ennakkopäätöksissä oli 17 (19) päivää.

Vuonna 2019 annoimme hakemuksesta 2 070 (2 000) kuntoutuksen ennakkopäätöstä. Lisäksi annoimme noin 1 100 (940) ennakkopäätöstä työkyvyttömyyseläkepäättöksen yhteydessä, kun kuntoutuksen edellytykset täyttyivät. Ennakkopäätösten kokonaislukumäärä nousi viime vuoden tasolta.

Jos ammatillisen kuntoutuksen keinot eivät riitä työkyvyn kohentamiseen, osatyökyvyttömyyseläke tai täysi työkyvyttömyyseläke voi olla oikea ratkaisu. Vuonna 2019 annoimme hakemuksesta 12 105 (11 500) työkyvyttömyyseläkepäättöstä, mikä on yli 5 prosenttia enemmän kuin vuonna 2018. Useimmiten työkyvyttömyyden taustalla on mielen terveyden sairaus tai tuki- ja liikuntaelinsairaus.

73 prosenttia vuoden 2019 aikana Elon ammatillisen kuntoutuksen piirissä olleista pääsi takaisin työmarkkinoille.

Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta muutti vain 10,0 prosenttia Elon työkyvyttömyyseläkepäättökäsitä, joista Elon asiakkaat olivat valittaneet. Kaikkien eläkelaitosten osalta vastaava luku oli 13,0. Vuoden 2019 aikana Elo hylkäsi 32,1 (30,6) prosenttia uusista työkyvyttömyyseläkehakemuksista, mikä on enemmän kuin edellisvuonna. Työkyvyttömyyseläkkeiden hylkäysprosentti nousi koko työeläkealalla. Yhteensä työeläkeyhtiöt hylkäsivät 33,7 (31,5) prosenttia uusista työkyvyttömyyseläkehakemuksista.

Vuonna 2019 mielenterveyden sairaudet olivat ensimmäistä kertaa Elon olemassaolon aikana yleisin syy uusiin työkyvyttömyyseläkkeisiin. Mielenterveyssyiden osuus työkyvyttömyyseläkehakemuksissa kasvoi 18 prosenttia verrattuna vuoteen 2018. Kasvu on ollut samaa tasoa työeläkealalla laajemmin.

Kuntoutuksen kehittäminen on tarpeellista

Haluamme kuntouttaa ihmisiä onnistuneesti työelämään eikä vain tyytyä pitkittämään työkyvyttömyyseläkkeelle jäämistä. Haluamme, että asiakkaamme löytävät työelämästä paikan, jossa he selviävät pitkällä tähtäimellä.

Vuonna 2019 Työterveyslaitos julkaisi tutkimustuloksia ammatillisen kuntoutuksen vaikuttavuudesta vuosina 2008–2010 alkaneiden kuntoutusjaksojen osalta. Niiden mukaan ammatillisella kuntoutuksella on vain pieni myönteinen vaikuttavuus. Tuloksissa todetaan, että ammatillinen kuntoutus tarvitsee aisaparikseen muita toimia, kuten laajempaa työn muokkausta ja pitkäkestoisempaa tukea työpaikalla. Myös kuntoutustoiminnan kehittämistä tutkimus pitää tärkeänä.

Tutkimustulokset vahvistivat omaa käsitystämme ammatillisen kuntoutuksen sisällöllisen kehittämisen tarpeesta. Siksi olemme panostaneet paljon vahvuuksien ja heikkouksien tunnistamiseen, jotta löydämme mahdollisia polkuja viedä ammatillista kuntoutusta entistä vaikuttavampaan suuntaan.

Työkyvyttömyys kasvussa – selkeää syytä ei ole löytynyt

Vuonna 2019 työkyvyttömyyseläkehakemusten määrä jatkoi kasvua. Selkeää yksittäistä syytä hakemusten määrän kasvulle ei ole löytynyt. Ammatillisen kuntoutuksen hakemusten määrä kasvoi vähemmän kuin työkyvyttömyyseläkehakemusten määrä. Vuonna 2019 saimme kuntoutushakemuksia 3,7 prosenttia enemmän kuin vuonna 2018.

Varhainen reagointi työkyvyn haasteisiin ja oikein ajoitettu tuki voivat estää työelämästä putoamisen. Elo tutkii jokaisen työkyvyttömyyseläkehakemuksen kohdalla hakijan mahdollisuudet saada ammatillista kuntoutusta ja löytää terveydentilalle sopivaa työtä. Myös yrittäjien on mahdollista saada kuntoutusta ja elinkeinotukea.

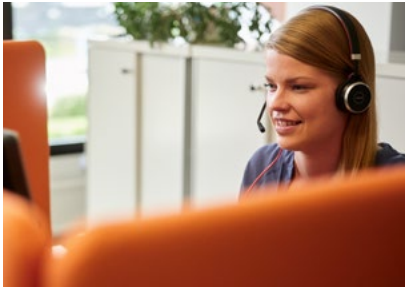
Meillä on merkittävä tehtävä huolehtia, että työnantaja ymmärtää työkyvyttömyysriskien kartoittamisen ja niiden ehkäisemisen merkityksen. Osana työtämme pyrimme varmistamaan, että työnantajat ovat tietoisia työkyvyttömyyseläkeriskien säännöllisen seurannan tärkeydestä.

Lisäksi tuemme työnantajia työkyvyttömyysriskien ehkäisemisessä ja annamme heille valmiita, käytännönläheisiä työkaluja työkyvyttömyyden ehkäisemiseksi.

9.5.2019 BLOGI: Ammatillisen kuntoutuksen aktiivinen kehittäminen on tarpeellista

Työterveyslaitoksen tutkimuksen mukaan ammatillisella kuntoutuksella on vain pieni myönteinen vaikuttavuus. Kasvatavat taloudelliset panostukset kuntoutukseen tekevät vaikuttavuuden kohentamisesta entistä tärkeämpää. Haluamme kuntouttaa ihmisiä onnistuneesti työelämään.

[lue lisää >](#)

17.7.2019 ARTIKKELI: Palvelua viittomakielellä puhelimitse

Elossa on käytössä viittomakielisille asiakkaille tarkoitettu puhelinpalvelu, joka toimii Chabla-sovelluksen avulla. Palvelu yhdistää kuurot, kuulevat ja viittomakielen tulkit, mikä mahdollistaa myös kuuroille puhelinasiointiin eläkkeisiin ja työeläkevakuuttamiseen liittyvissä asioissa.

lue lisää >

Helpotusta opiskelevien kuntoutujan arkeen

Vuoden 2018 alussa Suomessa tuli käyttöön Koski-rekisteri, joka sisältää valtakunnallisia eri opetuslaitosten ja -ohjelmien opintosuoritus- ja tutkintotietoja. Eri viranomaiset hyödyntävät Kosken tietoja – myös me Elossa.

Näimme Koskessa erityisesti mahdollisuuden helpottaa opiskelevien, kuntoutusrahaa saavien asiakkaidemme arkea, jotta he voivat käyttää aikansa ja energiansa siihen tärkeimpään: uuden opiskeluun ja sitä myötä töihin palaamiseen.

Yksi ammatillisen kuntoutuksen keinoista on uuden alan tai ammatin opiskelu. Ennen Koskea olemme valvoneet tutkintoa suorittavien kuntoutujiemme opintojen edistymistä pyytämällä kirjeellä heitä toimittamaan paperisen opintotodistuksen. Opintojen edistyminen on nimittäin ehto kuntoutusrahan saamiselle. Lisäksi opiskelevien kuntoutujien on mahdollista saada tukea opintovälineiden, kuten kirjojen, hankkimiseen.

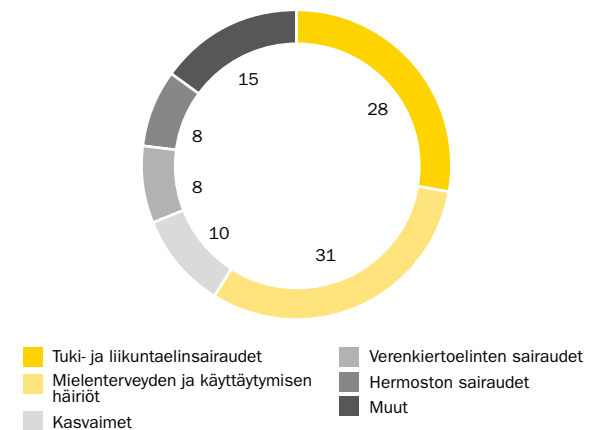
Koski-rekisteriä hyödyntämällä opiskelevat kuntoutujat voivat toimittaa tiedot opintojen etenemisestä Eloon digitaalisesti ajasta ja paikasta riippumatta.

Sujuvampaa yhteistyötä työkyvyn tueksi

Kehitämme jatkuvasti työnantajille tarjoamaamme palvelumallia. Verkkopalvelumme tarjoaa esimiehille ja HR:lle työkalut, jotka auttavat ennakoimaan, ehkäisemään ja hallitsemaan yrityksen työkyvyttömyysriskejä ja niistä aiheutuvia kustannuksia. Verkkopalvelun avulla yritys saa käyttöönsä ajankohtaista tietoa työkyvyttömyyseläkkeistä ja etuuksista sekä ammatillisen kuntoutuksen vaikuttavuudesta. Tavoitteenamme on tarjota asiakkaillemme mahdollisimman sujuva käyttökokemus.

Elolle on tärkeää, että yhteistyö työterveystoimijoiden, työnantajien ja Elon kesken toimii saumattomasti. Kehitämme palvelumallia, joka helpottaa tiedonkulkua ja nopeuttaa työkykyä tukevien ja parantavien toimenpiteiden suunnittelua ja toteutusta.

Myönnettyjen uusien työkyvyttömyyseläkkeiden lääketieteelliset syyt

Huolehdimme henkilöstön työhyvinvoinnista ja osaamisen kehittämisestä sekä edistämme yhdenvertaisuutta.

Haluamme olla arvostettu ja kehittyvä työyhteisö, jossa jokainen voi oppia ja kokea onnistumista. Tavoitteenamme on edistää yhdenvertaista työelämää omalla esimerkillämme.

Vastuuta henkilöstöstä

Työeläkeyhtiönä meille on tärkeää pitää huolta työntekijöistämme, jotta he voivat pitää huolta asiakkaistamme parhaalla mahdollisella tavalla.

Elossa työskentelee noin 500 työeläkevakuuttamisen ammattilaista, muun muassa eläkevakuuttamisen, tietohallinnon, talouden, työhyvinvoinnin ja sijoittamisen asiantuntijoina.

Henkilöstövisiomme on ”Haluamme olla arvostettu ja kehittyvä työyhteisö, jossa jokainen voi oppia ja kokea onnistumista”. Kasvatamme kilpailuetua hyvinvoivalla, kehittämiseen sitoutuneella ja muutokseen valmiilla henkilöstöllä sekä tavoitteellisella johtamisella. Strategian keskeisenä teemana on uudistuva osaaminen.

Suunnitelmallisuudella tulosta

Elossa laaditaan vuosittain henkilöstösuunnitelma, joka perustuu liiketoimintastrategiaan. Yhteistoiminnan periaatteiden mukaisesti, yhdessä henkilöstön kanssa tehtävässä suunnitelmassa käydään läpi osaamisen kehittämiseen liittyvät tarpeet, työn organisointi, henkilöstön työkyky ja tarvittavat resurssit. **(GRI 103-2)**

Elon yrityskulttuurin kulmakivet eli arvot ovat ”Elon asia on minun asiani”, joka kuvaa vastuunkantoa, ”Luottamus ja avoimuus”, joka kuvaa toistemme arvostamista ja keskinäistä luottamusta sekä ”Asiakkaat ja kumppanit keskiössä”, joka kuvaa asiakasnäkökulman ja kumppanien tukemisen tärkeyttä.

Henkilöstötyön tavoitteita ja periaatteita linjataan lisäksi kahden vuoden välein tehtävässä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa, ja vuosittain tehtävissä koulutussuunnitelmassa sekä työhyvinvoinnin toimintasuunnitelmassa.

Elon yhteistyöfoorumi, joka vastaa yhteistoimintalaissa ja yhteistoimintasopimuksessa tarkoitettua neuvottelukuntaa käy vuoropuhelua erilaisista henkilöstöaiheista silloin, kun ne koskevat koko henkilöstöä tai valtaosaa siitä. Yhteistyöfoorumeissa seurataan vuoden varrella eri suunnitelmien toteutumista. **(GRI 403-1) (GRI 103-2)**

Yhteistyöfoorumi kokoontui vuoden 2019 aikana neljä kertaa. Lisäksi henkilöstöjohto ja luottamusmiehet tapaavat säännöllisesti noin kuukauden välein ja keskustelvat ajankohtaisista asioista.

Henkilöstötutkimuksen tulokset parantuivat

Teemme Elossa vuosittain henkilöstötutkimuksen. Vuonna 2019 kyselyyn vastasi 85 prosenttia elolaisista. Koko tutkimusta kuvaava PeoplePower-indeksi oli 72,8, jonka myötä saimme Suomen Innostavimmat Työpaikat -tunnustuksen. Hyvä kehitys jatkui kuudetta kertaa peräkkäin; vuoden 2018 indeksi oli 71,1. Elon ensimmäisessä kyselyssä alkuvuonna 2014 indeksi oli 61,6. **(GRI 103-2)**

Elon vahvuuksiksi nousivat muun muassa hyvin toteutettu perehdytys, kohtuullinen työkuorma, hyvät edellytykset henkilöstön työhyvinvointiin, tuki osaamisen kehittämiseen ja palautteen saanti.

Kehityskohteiksi tutkimuksesta nousivat toiminnan byrokrattisuus ja mahdollisuus vaikuttaa oman lähityöyhteisön toiminnan kehittämiseen.

Tulosten perusteella toiminnoissa päätetään, mihin kehityskohteisiin seuraavana vuonna erityisesti panostetaan. Suurimpia positiivisia muutoksia oli tietoisuus Elon yrityskulttuurin kulmakivistä ja päämääristä ja niitä pidettiin entistä enemmän tavoittelemisen arvoisina. Päätöksen teon koettiin tehostuneen ja tietoisuus omaan työhön liittyvistä odotuksista oli kasvanut. Lähiesimiehen luottamus alaisiin on myös parantunut.

Työkykyä läpi uran

Elossa on tavoitteena huolehtia henkilöstön työkyvystä siten, että eri-ikäiset työntekijät kokevat tekevänsä mielekästä työtä ja säilyttävät sekä työmotivaationsa että toimintakykynsä korkeana koko työuransa.

Elon työhyvinvoinnin ja työkykyjohtamisen kokonaisuuden muodostavat fyysinen ja henkinen hyvinvointi, osaaminen sekä työ ja työyhteisö. Näitä kaikkia kehitetään ja seura-

BLOGI

NUORTEN URAUNELMAT ELOON – YRITYSTEN TUELLA

Nuorten työllistyminen on koko yhteiskunnan yhteinen asia. Myös yrityksissä voidaan tehdä paljon sen hyväksi, että nuoret löytäisivät itseään kiinnostavan opiskelualan, harjoittelupaikan tai ensimmäisen työn. Kesätyön tarjoaminen on tässä yksi askel. Elo on yksi Vastuullinen kesäduuni -ohjelmaan osallistuvista yrityksistä.

[lue lisää >](#)

Työsuojelun painopisteinä olivat psykososiaalisten kuormitustekijöiden vähentäminen ja tuki- ja liikuntaelinsairauksien ennaltaehkäisy.

taan yhteistoiminnassa, johon osallistuvat työsuojelutoimikunta, henkilöstöpalvelut, työterveyshuolto ja muut yhteistyöryhmät. Työhyvinvointia ja työsuojelua toteutetaan vuosittain laadittavan työsuojelun ja työhyvinvoinnin toimitasuunnitelman avulla.

ja nukkumisen ongelmiin keskittyvän ryhmän keväällä 2019. Uniongelmistä kärsiville suunnatun ryhmän tavoitteena oli muun muassa antaa tukea palautumiseen sekä paremman unen vahvistamiseen, ja sitä kautta voimavaroja ja terveyttä työhön. Vapaaehtoiseen liikkumiseen

” Tavoitteenamme on, että henkilöstömme eläkkeelle jäämisen ikä on vähintään lain mukainen vanhuuseläkeikä tai vielä korkeampi.

Työsuojelun ja työhyvinvoinnin kehittämistä koordinoi työsuojelutoimikunta, joka kokoontui vuoden 2019 aikana viisi kertaa. Työsuojelutoimikunnan toimintaan osallistuu työnantajan ja henkilöstön edustajien lisäksi työterveyshuollon asiantuntijoita. **(GRI 403-1)**

kannustettiin muun muassa osallistumalla pyöräily Kilometrikisaan ja erilaisiin teemapäiviin, joiden tavoitteena on muistuttaa terveellisistä elämäntavoista osana hyvinvointia.

Osatyökykyiset töihin

Vuoden 2018 aikana psykososiaalisia kuormitustekijöitä kartoittavasta kyselystä nousi kuormitustekijöitä, joista Elossa merkittävimpiä ovat keskeytykset sekä kiireen tuntu ja suuri työmäärä. Vuonna 2019 työsuojelun painopistealueina olivatkin psykososiaalisten kuormitustekijöiden vähentäminen ja tuki- ja liikuntaelinsairauksien ennaltaehkäisy.

Kaikille osatyökykyisille työntekijöille tehdään työkykyarvio ja terveyssuunnitelma. Keskimäärin Elossa työskentelee vuosittain noin 10-15 osatyökykyistä henkilöä.

Elo järjesti yhdessä työterveyshuollon kanssa unen

Joustoa eri elämäntilanteisiin

Elossa pyritään huomioimaan työntekijöiden erilaiset elämäntilanteet ja perhesuhteet, kuten pienten lasten vanhemmuus tai ikääntyvien vanhempien hoitovastuu, ja luomaan mahdollisimman joustavia ratkaisuja työ- ja perhe-elämän yhteensovittamiseksi mm. työaikajoustoin ja etätyömahdollisuutena.

Vuonna 2019 etätyön määrä lisääntyi ja etäpäiviä oli yhteensä 14 028 (11 282). Säännöllisesti etätyötä tekeviä oli 191 (182) henkilöä vuoden 2019 lopussa. Säännöllisen etätyön määrä on yli tuplaantunut verrattuna vuoteen 2014, jolloin säännöllistä etätyötä tekeviä oli 88 henkilöä.

Etätöiden muotoja ovat säännöllinen kokoaikainen etätö, säännöllinen osa-aikainen etätö ja satunnainen etätö. Osittaisella hoitovapaalla vuonna 2019 työskenteli 23 (16) elolaista.

Elo tukee henkilöstöä omaishoitotilanteissa esimerkiksi mahdollisuudella henkilökohtaiseen työaikaan osa-aikapro-senttien mukaisesti, vuosiloman pitämiseen osa-aikaisesti, palkattomiin vapaisiin suunnitelman mukaisesti, etätööhön ja työtehtävien järjestelyyn.

” Vuoden 2019 aikana käynnistettiin Elon monimuotoisuus- ja yhdenvertaisuusprojekti, jossa edistetään yhdenvertaisuuden toteutumista.

Tavoitteenamme on, että henkilöstömme eläkkeelle jäämisen ikä on vähintään lain mukainen vanhuuseläkeikä tai vielä korkeampi. Vuonna 2019 keskimääräinen eläköitymisikä oli 63,9 vuotta. Eri-ikäisten tarpeiden ja odotusten selvittäminen on osana tavoite- ja kehityskeskusteluja.

Elossa viihdytään pitkään. Työsuhteen keston keskiarvo on 13,4 vuotta. Vaihtuvuusprosentti vuonna 2019 oli 5,9 prosenttia. **(GRI 401-1)**

Monimuotoisuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen

Elossa yhdenvertaisuus on edellytys henkilöstömme ja hallintomme monimuotoisuudelle. Voidaksemme aidosti

hyödyntää monimuotoisuutta pitää ensin hyväksyä työyhteisön jäsenet yhdenvertaisina ja nähdä erilaisuuden tuoma lisäarvo.

Tasa-arvoista ja yhdenvertaista työyhteisöä koskevat periaatteet ovat olennainen osa henkilöstöpolitiikkaamme ja niiden toteutuminen edellyttää kaikkien sitoutumista periaatteisiin. Kahden vuoden välein tehdään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jonka toteutumista seurataan yhteistyöfoorumissa. Vuosittain kootaan tilastotiedot

painopistealueista ja tulokset käydään läpi yhteistyöfoorumissa ja ne julkaistaan myös Elon intranetissä.

Eri-ikäisten yhdenvertaisuus keskiössä

Elossa toteutettiin yhdenvertaisuustutkimus syksyllä 2018. Tutkimuksessa heikoimpia arvosanoja annettiin kokemukseen palkkauksesta ja uralla etenemisestä riippumatta muuttujasta kuten ikä, sukupuoli tai työsuhteen laatu. Koettua epätasa-arvoa palkkauksessa oli jonkin verran eri sukupuolten, eri ikäryhmien ja eri organisaation osien välillä.

YHDENVERTAISUUS TYÖELÄMÄSSÄ – ONKO SITÄ?

Elo selvitti kyselytutkimuksella suomalaisen työelämän yhdenvertaisuutta. Ikä, alentunut työkyky ja etninen tausta koetaan merkittävimiksi syiksi epätasa-arvoiselle kohtelulle ja vaikeuksille saada töitä. Naiset kertoivat kohdanneensa epätasa-arvoista kohtelua selvästi useammin kuin miehet. Noin joka viides työssäkäyvä tuntee, ettei tasa-arvo toteudu heidän kohdallaan. Monimuotoisuuden arvostus on kuitenkin suomalaisten mielestä nousussa.

Yhdenvertaisuus työelämässä – onko sitä? -työelämä tutkimus toteutettiin verkkokyselynä touko-kesäkuussa 2019. Tutkimuksessa tarkasteltavat henkilökohtaiset ominaisuudet rajattiin viiteen monimuotoisuuden ilmentymään, jotka olivat sukupuoli, ikä, alentunut työkyky, seksuaalinen suuntautuminen ja etninen tausta. Kyselyyn vastasi yhteensä 2 020 työelämässä olevaa, 18–64-vuotiasta.

2.10.2019 Tutkimus

lue lisää >

Palkkauksen lisäksi ikään liittyvät seikat nousivat esille etenkin avoimissa vastauksissa. Tärkeimmäksi kehittämisen kohteeksi tulosten perusteella nousikin eri ikäisten yhdenvertaisuus. Vuoden 2019 aikana kehityskohteeseen vastattiin muun muassa luomalla Elonkaari-työkalu, joka kerää eri ikävaiheisiin liittyvät Elossa käytössä olevat mallit yhden sateenvarjon alle.

Vuonna 2019 henkilöstötutkimuksessa kysyttiin suppeammin yhdenvertaisuuteen liittyvistä asioista, kuten eri ikäkausien liittyvien tarpeiden ja odotusten huomioinnista, sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumisen edistämisestä ja ammatillisen kehittymisen yhdenvertaisuudesta. Kaikkien osa-alueiden kehitys oli myönteinen.

Vuoden 2019 aikana käynnistettiin Elon monimuotoisuus- ja yhdenvertaisuusprojekti, jossa edistetään yhdenvertaisuuden toteutumista. Projektin osa-alueina ovat rekrytointiprosessin esteettömyys, monikulttuurinen työyhteisö, erityisnuorten rekrytointi, työttömien työnhakijoiden työllistäminen ja osatyökykyisten työllistäminen sekä työkokeilut.

Nollatoleranssi häirinnälle ja syrjinnälle

Kaikilta Elon työntekijöiltä edellytetään työpaikalla normaalia, hyvää ja asianmukaista käytöstä. Minkäänlaista huonoa kohtelua, kiusaamista, syrjintää, sukupuolista häirintää tai ahdistelua ei hyväksytä. Mikäli häirintää tai syrjintää millään perusteella ilmenee, asiaan puututaan mahdollisimman pian. Elolaisten kokemuksia häirinnästä kysyttiin vuonna 2019 henkilöstötutkimuksessa. Kaksi henkilöä ilmoitti tutkimuksessa kokeneensa kiusaamista, häirintää ei yksikään.

Elossa on ohje kiusaamistapausten selvittämisestä ja se on koko henkilöstön saatavilla intranetissä. Ohje on käyty läpi esimiesten ja työsuojeluvaltuutetun kanssa. Kaikkien osapuolten etu on, että asiaan puututaan mahdollisimman pian. Kenenkään ei tarvitse sietää henkistä väkivaltaa tai huonoa kohtelua. Myös häirinnästä syytetyllä on oikeus tulla kuulluksi ja saada oikeudenmukaista kohtelua.

Työturvallisuuslaki velvoittaa työnantajan ryhtymään toimenpiteisiin saatuaan tiedon terveydelle haittaa tai vaaraa aiheuttavasta häirinnästä tai epäasiallisesta käytöksestä. Kiusaamisen selvittelypolku on kuvattu niin kiusatun, hänen esimiehensä kuin työsuojeluvaltuutetun näkökulmasta. **(GRI 406-1)**

Palkitsemispolitiikka osana yhdenvertaisuutta

Elossa on käytössä palkitsemispolitiikka, jonka tarkoituksena on edistää Elon strategisten tavoitteiden saavuttamista sekä oikeudenmukaisuutta ja yhdenvertaisuutta palkitsemisessa. Elo ei hyväksy iästä, sukupuolesta tai muusta syrjivästä perusteesta johtuvia palkkaeroja. Palkkaus perustuu kaikilla organisaatiotasoilla tehtävän vaatavuuteen, työntekijän pätevyyteen ja suoriutumiseen työtehtävissä. Elon asiantuntija- ja esimiestehtävien osalta on käytössä tehtävien vaatavuusarviointijärjestelmä (HAY). Koko Elon henkilöstö on saman palkkausjärjestelmän piirissä.

Elon johdossa, pois lukien toimitusjohtaja, naisten keskiarvopalkka vuonna 2019 oli 94 prosenttia miesten keskiarvopalkasta. Muun henkilöstön osalta naisten keskiarvopalkka miesten keskiarvopalkasta oli 74 prosenttia. **(GRI 405-2)**

Uudistuva osaaminen

Elon henkilöstön osaamisen kehittäminen on merkittävässä roolissa tulevina vuosina. Elossa osaaminen ei ole vain omaan tehtävään liittyvää ammattitaitoa. Osaaminen on jaettu kolmeen osa-alueeseen, jotka ovat yhtiön strategiaan linkittyvät ydiosaamiset, omaan tehtävään liittyvä substanssiosaaminen sekä yleiset toimintatapaosaamiset.

Vuoden 2019 osaamisen kehittämisen painopisteinä olivat asiakasymmärryksen kehittäminen, teknologia- ja data-analytiikkaosaaminen sekä johtaminen. Ennakoidulla jatkuvasti osaamistarpeita ja tukemalla henkilöstöä muutoksessa varmistamme Elon kilpailukyvn tulevaisuudessa.

” Lähtökohtana on sujuva arki ja ymmärrys siitä, että työhyvinvointi on kaikkien vastuulla.

Elo-tasoinen koulutus suunnitelma käsitellään yhteistyöfoorumissa ja sen toteutumista seurataan yhteistyöfoorumissa vuositasolla. Jokainen elolainen käy vuosittain tavoite- ja kehityskeskustelun, jonka osana arvioidaan yksilön osaamisen nykytila suhteessa tehtävän tavoitelaan ja laaditaan henkilökohtainen kehityssuunnitelma. Kehityskeskustelujen piiriin kuuluvat kaikki elolaiset.

(GRI 404-3)

Kesän ja syksyn aikana esimiesten ja johdon kanssa käytiin henkilöstösuunnittelukeskustelut, joissa keskeisenä teemana oli työelämän murros, siihen valmistautuminen ja Elon henkilöstön osaamisen kehittäminen.

Työelämä muuttuu – Elossa 2030

Edellisenä vuonna käynnistettyä Elossa 2030 -ohjelmaa jatkettiin vuonna 2019. Ohjelman tarkoituksena on herättää yksilöitä ja toimintoja pohtimaan, millaisia muutoksia työelämän murros tuo työtehtäviimme ja osaamisvaateisiimme sekä miten voisimme valmistautua muutoksiin. **(GRI 404-2)** Ohjelma käynnistyi uravalmennustilaisuudella, joka toimi keskustelunavaajana työn muutok-

sesta ja tulevaisuuden osaamistarpeista yksiköille ja toimintoille. Jatkokeskustelujen tueksi esimiehille tuotettiin Elossa 2030 -oppaat.

Tarjolla on myös yhteistyökumppanin kanssa toteutettava Uravalmennus-paketti niille elolaisille, jotka kaipaavat selkeyttä omaan tulevaisuuden suuntaan ulkopuolisen valmentajan avulla. Vuoden 2019 aikana uravalmennukseen osallistui 21 elolaista. Kokemukset uravalmennuk-

sesta ovat olleet hyviä ja osallistujat ovat suositelleet valmennusta muille elolaisille. Elossa 2030 -teemaa käsiteltiin muun muassa kevään 2019 kehityskeskusteluissa.

Vuoden 2019 henkilöstötutkimuksessa elolaiset kertoivat, että he toivovat suurempaa mahdollisuutta osallistua ja vaikuttaa toiminnan kehittämiseen. Keväällä tehdyn johdon ja esimiesten 180-tutkimuksen tuloksissa taas ilmeni, että johtamista haluttaisiin viedä valmentavampaan ja sparraavampaan suuntaan. Tähän tarpeeseen vastaamaan Elossa aloitti loppusyksystä itseohjautuvuuden pilottiryhmä 10 esimiehen voimin. Pilottiryhmän kokemusten pohjalta itseohjautuvuuden työpajat käynnistetään koko Elossa siten, että kaikki tiimit käyvät työpajat läpi vuoden 2020 aikana.

Omaa verkkokurssitarjontaa lisättiin useilla kursseilla. Elon eettisten liiketoimintaperiaatteiden, tietoturvan, turvallisuuden, jatkuvuuden hallinnan, henkilötietojen suojaamisen ja operatiivisten riskien kurssit on kaikkien elolaisten suoritettava. Verkkokoulutusten ja webinaarien lisäksi yhtä elolaista kohti vuonna 2019 oli noin 2,5 koulutuspäivää.

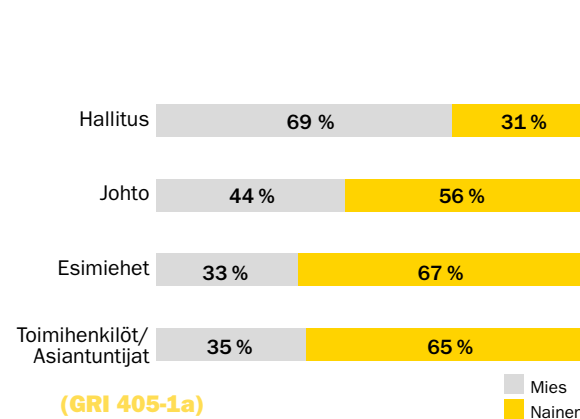

Henkilöstö lukuina

Henkilöstön tunnusluvut	2019
Keskimääräinen henkilötyöpanos	486,5
Naisten osuus, %	65
Miesten osuus, %	35
Kokoaikaisia työntekijöitä, vakituisista työntekijöistä, %	91,5
Osa-aikaisia työntekijöitä, vakituisista työntekijöistä, %	8,5
Määräaikaisia työntekijöitä, %	8,9
Työntekijöiden lähtövaihtuvuus, vakituisista työntekijöistä, %	5,4
Sairauspoissaolojen määrä, pvä/hlö	6,1
Keskimääräinen eläköitymisikä, vuotta	63,9

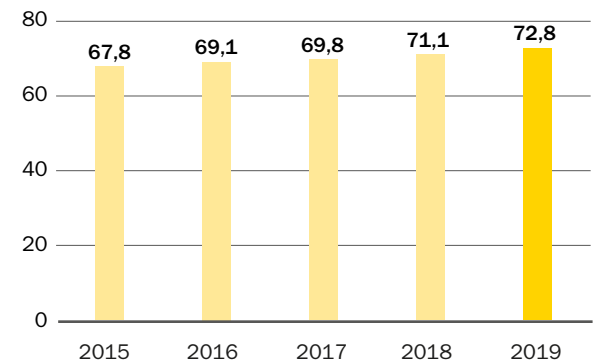
(GRI 403-2) (GRI 401-1b) (GRI 401-1)

Sukupuolijakauma eri tehtävissä

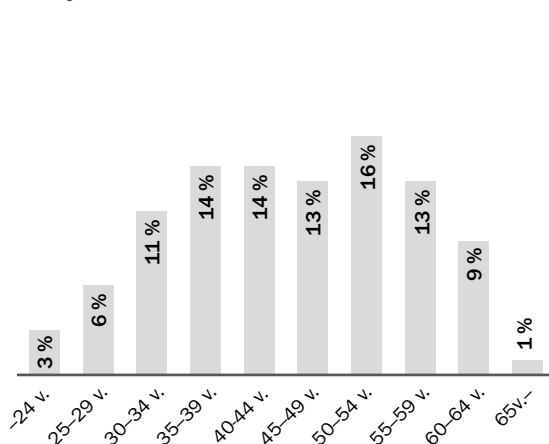

(GRI 405-1a)

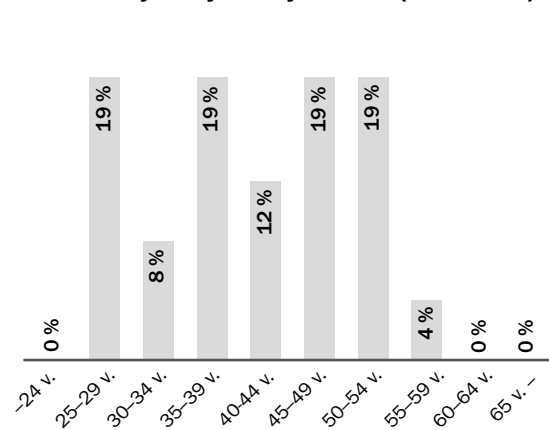
Työhyvinvointi, PeoplePower-indeksin kehitys, asteikko 0–100

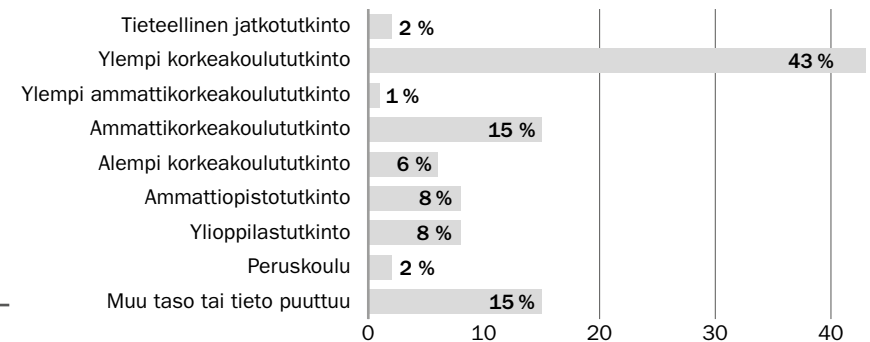
Ikäjakauma

2019 rekrytoitujen ikäjakauma (vakituiset)

Koulutusjakauma

Compliance-toiminta hyvien toimintatapojen takana

Compliance tarkoittaa lakien, asetusten, viranomaismääräysten, alan käytäntöjen, hyvän vakuutustavan, sisäisten ohjeiden ja periaatteiden sekä eettisten toimintatapojen noudattamista. Compliance edistää omalta osaltaan vastuullista yrityskulttuuria.

Compliance-toiminta on osa Elon sisäistä valvontaa, jonka järjestämisen lähtökohtana on noudattaa viranomaisten antamia säännöksiä sekä yleisiä sisäisen valvonnan parhaita käytäntöjä. Compliance-toiminta on myös osa Elon riskienhallintaa, jossa sen tavoitteena on tukea liiketoimintaa erityisesti juridisten ja compliance-riskien tunnistamisessa ja hallinnassa sekä valvoa ja raportoida näistä tarkastusvaliokunnalle ja johdolle.

Elon compliance officerilla on ohjausvastuu compliance-organisaatiosta. Compliance-organisaation muodostavat compliance officerin lisäksi Elon eri yksiköissä toimivat compliance-vastaavat. Compliance-toiminta alkaa ylimmästä johdosta eli toimitusjohtajasta ja hallituksesta, jotka vastaavat yhtiön toiminnan laillisuudesta.

Elossa on vahvistettu havaittujen compliance-riskien käsittelyprosessi, jossa on huomioitu niiden vakavuusaste. Riskien käsittelystä vastaa ensisijaisesti compliance officer, joka raportoi tilanteista hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Kriittisten riskien osalta raportointi toteutetaan välittömästi. **(GRI 102-33)** Elossa toimii compliance board, jossa on toimitusjohtajan lisäksi kolme jäsentä. Boardin tehtävänä on käsitellä kriittisiä tai muuten Elon toiminnalle merkittäviä havaintoja ja vakavampia compliance-tilanteita sekä tehdä niiden osalta päätökset. Kriittisiä compliance-riskkejä ei ollut vuonna 2019. **(GRI102-34)**

Elossa on käytössä whistleblow-kanava, jonka tavoitteena on mahdollistaa eettisiin liiketoimintaperiaatteisiin liittyvistä huolenaiheista ja rikkeistä ilmoittaminen anonyymisti. Tehdyt ilmoitukset käsittelee compliance officer, joka vie asian tarvittaessa compliance boardille päätettäväksi. Whistleblow-kanavan kautta ei tullut ilmoituksia vuonna 2019, mutta compliance officerille raportoitiiin suoraan viisi tapausta.

Lahjonnan ja korruption vastaiset periaatteet ja sisäpiiriohjeistus

Elo päivitti lahjonnan ja korruption vastaiset periaatteet viimeksi vuonna 2018. Lahjonnan ja korruption vastaiset periaatteet on julkaistu Elon kotisivuilla. Elossa tehtiin periaatteista kaikille pakollinen verkkokurssi, joka otetaan käyttöön alkuvuonna 2020. **(GRI 205-2)** Periaatteiden mukaisesti Elossa on käytössä lahjarekisteri, johon kaikki annetut ja saadut lahjat kirjataan. Elossa ei tullut tietoon yhtään lahjontatapausta vuonna 2019. **(GRI 205-3)**

Sponsorointi- ja yhteistyöhankkeista on olemassa omat ohjeet lahjonnan ja korruption vastaisissa periaatteissa. Elon vuoden 2019 yhteistyökumppanuudet ja hyväntekeväisyyskohteet on julkaistu Elon verkkosivuilla.

Elossa noudatetaan työeläkevakuutusyhtiötä koskevan lain mukaista sisäpiiriohjetta. Sisäpiiriohjetta sovelle-

taan Elon sijoitustoimintaan sekä sisäpiiriin kuuluvan henkilöstön omiin arvopaperikauppoihin. Pysyvään sisäpiiriin kuuluu henkilöitä joko asemansa tai tehtävänsä perusteella. Sisäpiiriohjetta sovelletaan myös tilapäisiin sisäpiiriläisiin, jotka saattavat saada hankekohtaisesti sisäpiiritietoa.

Elon eettiset liiketoimintaperiaatteet

Elon eettiset liiketoimintaperiaatteet (Code of Conduct) määrittävät, miten Elo toimii erilaisissa tilanteissa. Ne perustuvat Elon yrityskulttuurin kulmakiviin eli arvoihin ja toimintamalleihin. Eettisissä liiketoimintaperiaatteissa otetaan kantaa muun muassa hyvään hallintoon, tietosuoja-asioihin, lahjonnan vastaisuuteen, työelämään ja ihmisoikeuksiin. Elossa on käytössä eettisten liiketoimintaperiaatteiden verkkokurssi, joka jokaisen elolaisen on suoritettava. **(GRI 412-2)** Jokaisella elolaisella on vastuu noudattaa periaatteita ja ilmoittaa epäillyistä menettelyohjeiden rikkomuksista. Elon vastuullisen sijoittamisen periaatteet sisältävät myös ihmisoikeuksien toteuttamisen seurannan.

Elossa on arvioitu ihmisoikeusriskit osana riskikartoituksia kaikissa toiminnoissa ja riskeistä tehty yhtiötoiminnan kooste. Elon oma liiketoiminta ja toimitusketjut ovat pääosin Suomessa ja Elossa ei ole ilmoitettu toteutuneita ihmisoikeuksien rikkomiseen liittyviä riskejä.

Tietosuojaan merkitys kasvussa

Me Elossa vastaamme satojen tuhansien vakuutettujen eläketurvasta. Meille tietosuoja merkitsee niin henkilö- ja yritysasiakkaidemme kuin henkilöstömme yksityisyyden turvaamista eli tietojen salassapitoa ja huolellista käsittelyä.

Käsitlemme suurta määrää henkilötietoja sekä eläke-
vastuiden hoitamiseen tarvittavaa varallisuutta. Työelä-
kevakuuttajana henkilötietojen käsittelyn keskeisimmät
määräykset tulevat työeläkelainsäädännöstä ja tietosuo-
jalainsäädännöstä. Henkilötietojen turvallinen hallinta on
erityisen tärkeää Elolle, sillä työeläkevakuuttajana keskei-
simmät tehtävämme edellyttävät laajamittaista henkilötie-
tojen käsittelyä.

Euroopan Unionin tietosuoja-asetus yhtenäisesti vaatimukset tietosuojalle

EU:n tietosuoja-asetus astui voimaan toukokuussa 2018.
Tietosuoja-asetuksessa on kyse Euroopan laajuisesta
tietosuoja-asetuksesta ja sen keskei-
simpiin tavoitteisiin kuuluu varmistaa yksityishenkilöille
laajemmat oikeudet omien henkilötietojensa hallitse-
miseksi. Lisäksi pyritään varmistamaan yhtäläiset peli-
säännöt koko Euroopan alueella myös tilanteessa, jossa
palveluja tarjotaan EU:ssa Euroopan ulkopuolelle sijoittai-
tuneiden yritysten toimesta.

Valmistautuminen EU:n tietosuoja-asetukseen toteutui
Elossa hyvin. Teimme kattavan vaikutusanalyysin ja sen
toimenpidesuosituksen pohjalta perustettiin hanke, jonka
kautta koordinoitiin keskeiset linjaukset ja valmistelutyöt

uudistukseen. Kehitimme toimintaamme vastaamaan uudis-
tuneen tietosuojalainsäädännön vaatimuksia.

Olemme panostaneet prosesseihimme, jotta tietosuoja-
riskit saadaan arvioitua etukäteen ja vältettyä. Elon koko
henkilöstöä koulutetaan tietosuoja-asioista ja olemme
nimenneet tietosuojavastaavan. Toimintamme kehitys tieto-
suojaan osalta on jatkuvaa. Edellytämme tietosuojan korkeaa
tasoa myös palvelutoimittajiltamme ja asia on osa vakioituja
sopimusvaatimuksiamme.

Tietoturva on keskeinen osa toimintaa

Elon tietoturvan tärkein periaate on vastuullinen toiminta.
Tietoturvallisuuden tavoitteena on turvata Elossa käsitel-
tävien tietojen luotettavuus, käyttökelpoisuus ja saatavuus
sekä estää luottamuksellisten tietojen joutuminen väärin
käsiin.

Tietoturvallisuuden hyvä hallinta edellyttää toiminnan
jatkuvaa seurantaa, pitkäjänteistä suunnittelua ja resur-
sointia, varautumista erilaisiin uhkatilanteisiin, sovittujen
toimintatapojen noudattamista, ohjeita, koulutusta ja vies-
tintää. Tietoturvallisuus on oleellinen osa Elon toiminnan
ja palveluiden laatua, kokonaisturvallisuutta sekä jokaisen
elolaisen päivittäistä tietojen käsittelyä.

Vuonna 2019 Elon hallitus hyväksyi uuden tietoturva-
politiikan. Olemme sen myötä päivittäneet tietoturva-
aattiemme ja niistä johdetut ohjeet uudistetun politiikan
mukaisiksi. Uudistimme myös tietoturvan hallintamallin ja
sen, miten tietoturva näkyy yhtiön eri toiminnoissa. Tieto-
turvapolitiikassa määritellään kattavasti jokaista elolaista
koskevat roolit ja vastuut tietoturvan toteutumiseksi.

Tietoturvaa koordinoi tietohallinnossa toimiva tietotur-
vapäällikkö. Varmistamme tietoturvan korkeasta tasosta
jatkuvalle kouluttamisella ja eri järjestelmien tietoturva-au-
ditoinneilla. Tietoturva on osa jokaisen uuden elolaisen
perehdyttämistä ja tietoturvan verkkokurssi on pakollinen
kaikille elolaisille. Lisäksi tarjoamme työtehtävien perus-
teella räätälöityä koulutusta eri toiminnoille.

Teemme tiivistä yhteistyötä eri IT-palvelutoimittajiemme
ja tietoturvakumppaneidemme kanssa. Elo tekee huol-
tovarmuuskriittisenä yhtiönä yhteistyötä myös eri viran-
omaisten kanssa. Vuonna 2019 panostimme erityisesti
tietoliikenne- ja tietoturvan uusimiseen sekä tietoturvan
hallintamallin parantamiseen.

Elon vastuullisuusmittarit

Elon vuosi- ja vastuuraportissa on käytetty soveltuvin osin Global Reporting Initiative -viitekehystä. Vastuullisuusmittareina on käytetty sekä Elon omia tunnuslukuja että pääosin GRI-standardin mukaisia tunnuslukuja. Vastuullisessa sijoittamisessa on käytetty osittain GRI G4 Financial Services Sector Disclosures -mittareita. Seurattavasta aiheesta on ilmoitettu viitteellinen GRI-tunnus, jos sellainen on olemassa. Taulukossa esitetään mittarit ja sivunumerot, josta tiedot löytyvät.

Seurattava aihe/mittari		sivunumero vuosi- ja vastuuraportilla	GRI-tunnus
Elon oma toiminta			
Taloudelliset luvut	Vakavaraisuus	6	
	Verojalanjälki	14	201-1, osittain
	Kokonaistuotto/vuosi	6	
	Sijoitustuottojen kehitys: keskimääräinen 10 vuoden reaaliuotto	17	
	Hoitokustannussuhde	6	
	Asiakashyvitykset	6	
Olennaiset aiheet ja johtamistapa			
	Olennaiset aiheet ja niiden laskentarajat	8, 9, 10, 18, 21, 25	103-1
	Johtamistavan ja sen osa-alueiden kuvaus	18, 19, 27, 31, 44, 49, 50	103-2
	Johtamistavan tehokkuuden arviointi	22, 27, 34, 44, 45, 50	103-3
Hallinto ja vastuulliset toimintaperiaatteet			
	Hallituksen rooli kestävän kehityksen raportoinnissa	10	102-32
Compliance	Kriittisten compliance-riskien käsittelyprosessi (kriittisten huolenaiheiden käsittelyprosessi)	56	102-33
	Kriittisten, toteutuneiden compliance-riskien kokonaismäärä sekä niiden käsittely	56	102-34
Anti-korruptio ja lahjonta	Liiketoiminnot, joiden korruptioon liittyvät riskit on arvioitu	56	205-1, osittain
	Lahjonnan ja korruption vastaisiin menettelytapoihin liittyvät koulutukset, korruption vastaista koulutusta saaneiden työntekijöiden kokonaismäärä ja prosenttiosuus	56	205-2, osittain
	Vahvistetut lahjontatapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet	56	205-3
Ihmisoikeudet	Ihmisoikeuksiin liittyvät koulutukset	56	412-2, osittain
Tietosuoja	Tietosuojan ja yksityisyyteen liittyvät koulutukset	57	

Seurattava aihe/mittari		sivunumero vuosi- ja vastuuraportilla	GRI-tunnus
Vastuu henkilöstöstä			
Henkilöstö	Tiedot henkilöstöstä ja työntekijöistä	55	102-8, 405-1 b)
	Uuden palkatun henkilöstön määrä, työsuhteiden keskimääräinen pituus ja henkilöstön keski-ikä	47, 55	401-1
Monimuotoisuus	Hallinnon monimuotoisuus	55	405-1 a)
	Naisten ja miesten peruspalkkojen sekä palkitsemisen suhde	53	405-2
	Syrjintätapaukset ja korjaavat toimenpiteet	53	406-1
Osaamisen kehittäminen	Keskimääräiset koulutustunnit vuodessa henkilöä kohden	54	404-1
	Osaamisen kehittämiseen ja muutoksen tukeen liittyvät ohjelmat	54	404-2
	Säännöllisten suoritusarviointien ja kehityskeskustelujen piirissä olevan henkilöstön osuus	54	404-3
Työterveys ja -turvallisuus	Työntekijöiden edustus virallisissa henkilöstön ja johdon yhteisissä työterveys- ja turvallisuustoimikunnissa	51	403-1
	Sairauspoissaolot	55	403-2
Henkilöstötutkimus	PeoplePower-indeksi	50	
Vastuullinen sijoittaminen			
Oma toiminta	Sijoituskohteiden verotus	14	
Normien seuranta	Normirikkomusten seulonta, % sijoituksista	21	FS11
Sijoituskohteiden vastuullisuus	Rahastomanagerien ilmastostrategiat – ulkopuoliset rahastomanagerit, jotka ovat sitoutuneet huomioimaan ilmastonmuutoksen sijoitustoiminnassaan	35	
	Osuus sijoituskohteista, joilla on positiivinen vaikutus ympäristöön ja yhteiskuntaan	35	FS7, FS8, osittain
	ESG-luokitusten laajuus	21	FS11
	Sijoitusten hiilijalanjälki (Scope 1 & 2)	35	305-1, 305-2, osittain
	Hiili-intensiteetti (CO ₂ e/milj.USD/EUR)	34	305-4, osittain
	Kiinteistösijoitusten energian ja vedenkulutus sekä CO ₂ -päästöt	29	302-2, osittain
Aktiivinen omistajuus	Yhtiökokouksiin osallistuminen (%)	23	FS10
	ESG-vaikuttaminen yhtiöihin	21	FS10
	Äänestäminen sijoituskohteiden yhtiökokouksissa	24	

Seurattava aihe/mittari		sivunumero vuosi- ja vastuuraportilla	GRI-tunnus
Vastuu asiakkaista			
Vastuulliset tuotteet ja palvelut	Eläkepäästösten käsittelyajat	44	
	Käsittelyaika ammatillisen kuntoutuksen ennakkopäätöksissä	46	
	Kuntoutuksen vaikuttavuus, %-osuus työmarkkinoiden käytettävissä olevista henkilöistä kuntoutuksen päätyttyä	46	
	Puhelinpalvelun vastausaika	37	
	Verkkoasioinnin osuus	37	
	Eläkkeiden muutoksenhakulautakunnan käsittelemät hakemukset, jotka pysyneet muuttumattomina eli Elon ratkaisun mukaisina	46	
Asiakastytyväisyys	Asiakastytyväisyyskyselyt, mm. NPS-mittaukset	37, 43, 45	102-44, osittain

Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo

Käyntiosoite: Revontulentie 7, 02100 Espoo Postiosoite: Työeläkeyhtiö Elo, 00041 ELO

Puhelin: 020 703 50 / Faksi: 020 703 5100 / www.elo.fi